

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Grajski trg št. 7, telefon št. 2455, Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Beckov poskus

Neverjetno živahna diplomatska delavnost v zadnjih dneh priča, da gre za odločilne razgovore, ki so posvečeni vprašanju, kako na novo razmejiti Češkoslovaško na južnovzhodni in vzhodni strani, napram Madžarski. Velik del teh diplomatskih razgovorov opravljajo možje, katerih imena so bila dosedaj v zunanjem svetu komaj znana. Novi možje avtonomne slovaške vlade so se podali na pot v odločilne evropske prestolnice, v Berlin, odnosno v Monakovo, v Varšavo, v Budimpešto. Toda dočim so ti poseti povsem taki, da ne presenečajo, saj gre za borbo za slovaške meje, je posebno pozornost vzbudila pot poljskega zunanjega ministra Becka v Rumunijo, v Galac kjer se ta teden nahaja rumunski kralj na vojaških jesenskih manevrih.

Beckovo potovanje je znova opozorilo, da gre za dve važni stvari v sodobnih borbah za mejo. Eno je diskusija o meji med Slovaki in Madžari, a drugo je borba za mejo med Podkarpatsko Rusijo in Madžarsko. To razlikovanje je tem važnejše, ker gre pri tem za široke komplicacije v drugem sektorju, zakaj Beckova pot nam priča, kako trdovratno se še vedno vzdržuje zahteva, naj se Podkarpatski Rusinom sploh vzame samostojnost in naj se pač ne nazaj v podrejenost madžarski gospodi. Za uresničitev te zamisli se je Beck podal na pot v Rumunijo. Uradno se je objavilo samo, da gre za izmenjavo misli o sodobnih mednarodnih problemih, ki se tičejo obeh držav, toda vsa poročila soglašajo v tem, da je prišel Beck v Galac s povsem določenim načrtom in predlogom. Hotel je Rumunijo pridobiti za to, da pristane na poljsko-madžarski načrt glede Podkarpatske Rusije, pri čemer naj bi njej sami pripadel del dežele, oni obmejni sektor, kjer je ostalo nekaj tisoč Rumunov.

Vso povojno dobo obstoja politična in vojaška zveza med Poljsko in Rumunijo. Ta zveza se je ves čas držala dobro, brez pretresov; samo nekoliko se je omajala takrat, ko je dolgoletni rumunski zunanji minister Titulescu pomagal snovati široko zvezo, v kateri bi bila vključena tudi sovjetska Rusija. Takrat se je prijateljstvo hudo ohladilo in zavezništvo razrahljalo, spričo znanega poljskega odpora zoper vsakršne kombinacije, v katerih bi bila vključena tudi Moskva. Priznati je treba, da je prav ta poljski odpor mnogo pripomogel, da se je celotna politična situacija razvijala drugače, nego je kazalo ob začetku francosko-sovjetskega sodelovanja. Potem so se stvari polagoma spremenile, Titulescu se je umaknil z mednarodno politične pozornice, Poljska se je odmaknila od tabora, ki se je naslanjal na francosko pozicijo, a Rusija je ostala svet zase. Rumunsko-poljsko prijateljstvo se je obnovilo, čeprav ne več v oni prvotni tdnosti, na kateri je bilo osnovano.

Situacija se je čez noč spremenila, ko je Češkoslovaška zadela nepričakovano katastrofo in je po nemški zmagi stopila v ospredje tudi Madžarska, za njo pa kot protektor Poljska in to ne v soglasju z Italijo ter Nemčijo. Nastala je absurda situacija, da zahtevajo Madžari in Poljaki od Češkoslovaške strateške in zgodovinske meje, ki je radi njih morala v kapitulacijo ob koncu septembra. Podkarpatska Rusija naj bi tvorila most med Poljsko in Madžarsko, a Rumunija naj bi ga pomagala graditi, za zaslužek pa naj bi si sama odrezala kos dežele, zraven pa še dobila od Madžarske lepo obljubo bodočega prijateljstva, v obliki resignacije na nacionalno teritorialne zahteve. Poljakom in Madžarom se je zdela ta ponudba menda docela v redu, ne pa tako Rumunom. Vse kaže, da smemo verjeti poročilom, ki popisujejo energično rumunsko zavrnitev nečedne kupčije.

Poljski gre v sedanjih aferi za posebne namere. Prvič bi rada za vsako ceno uničila ognjišče samostojnega narodnega, kulturnega in političnega življenja v Podkarpatski Rusiji, pa želi v ta namen izročiti deželo v roke Madžarom, dobro vedoč, kako znajo iz Budimpešte uničevati kulturo drugih narodov. Rusini se zdijo Poljski jako nevarni, radi njene lastne ukrajinske manjšine. Razen tega gre Varšavi za bodoče možnosti, ki jih smatra v skupni meji z Madžari dobro zasnovane. Toda računajoč, da na nemški strani niso brez interesa za Rusine in da ima v berlinskih političnih zamislih Ukrajina še svoje posebno mesto, so smatrali Poljaki, da kaže tudi v tem primeru postopati po lastnem preudarku in na svojo pest. Zato se je Beck podal na Rumunsko. Zanj je sedaj v igri tudi sedaj še vedno vdaajo računano samostojno nastopanje, samostojno uve-

JAPONCI ZAVZELI KANTON

Iz mesta je pobegnilo nad 700.000 ljudi — Od Hankova je japonska vojska oddaljena le še 30 km

Tokio, 21. okt. w. Po uradnem poročilu so Japonci danes ob 13.30 lokalnega časa zavzeli Kanton. Ze zgodaj zjutraj so japonske predstraže vkorakale v predmestja, odkoder so nato pričeli prodirati v notranje dele mesta oddelki tankov in motorizirani oddelki. Mesto se je vdalo Ja-

ponecem brez večjega odpora. Ob 13.30 je bilo že vse mesto v japonski oblasti. Kitajske čete se naglo umikajo proti severu in rušijo na svojem umiku vse mostove, železnice, ceste in druge važne naprave. V mestu samem je ostalo le okrog 100.000 prebivalcev, dočim jih je nad 700.000 po-

begnilo v notranjost dežele. Inozemskega okraja Japonci niso zasedli.

Tudi na vseh frontah pri Hankovu se Kitajci umikajo. Po angleških poročilih iz Hongkonga je tudi maršal Čangkašek zapustil Hankov in se s svojim glavnim stanom preselil v notranjost dežele. Nagli padeč Kantonu tolmačijo s tem, da Kitajci niso bili pripravljeni na tako hud naval Japoncev, obrambna akcija Kitajcev pa je bila otežena zaradi sporov med vrhovnim poveljstvom in pokrajinskimi poveljniki.

Podrobnosti o padcu mesta

Kanton, 21. okt. br. Ze večerj zjutraj so večji oddelki japonskih tankov prodrli vzhodno obrambno črto, ki je bila zgrajena letos 24 km od mesta. Naleteli niso skoraj na nikak odpor. Kitajci so se jim sprosti umikali. Za seboj so podirali mostove čez prekope, potoke in manjše reke. Do večera so japonski tanki prodrli že v vzhodna predmestja Kantonu, ki so bila že vsa evakuirana. Ko so se utaborili, so počakali na jutro, da so jih ostali oddelki japonske vojske dohiteli. Ob 7.30 (po srednjeevropskem času ob 13.30) je nato japonska vojska brez boja zavzela vse mesto, razen mednarodne koncesije na otoku Šumenu, ki so ga francoske in angleške čete izpremenile v pravo trdnjavo.

Kantonske mestne oblasti so že pred dvema dneva sklenile prepustiti mesto

Japoncem, ker bi bilo sicer prav tako razdejano, kakor je bil Šanghaj. Kitajska vojska se je zato že večerj pričela umikati iz mesta proti severu. Razdejala je vse industrijske objekte, javna poslopja, vojašnice, mostove in železniške tire. Maršal Čangkašek, ki je prišel iz Hankova v Kanton, da bi sam prevzel obrambo mesta, je razpolagal s precejšnjim številom vojaštva in tehničnih sredstev, da bi mogel izvršiti svoj načrt. S svojo vojsko se je umaknil v Čangšo, ki je v smeri proti severu 300 km daleč od Kantonu.

Izmed mostov v Kantonu so ostali celi le oni, ki vežejo mesto z otokom Šumenu, toda na njih so Francozi in Angleži nagradili vrče s peskom, za katerimi so uredili cele vrste strojniških gnezd. V bližini mostov so si izkopali tudi več vrst strelskih jarkov.

Japonci so se približali Hankovu po Jarceju že na 30 km. Posebne važnosti je za Japonce zavzele največjih kitajskih rudnikov železa v Tajju. Produkcija tega rudnika znaša 100.000 ton železne rude na leto. Odtod so pred izbruhom japonsko-kitajskega konflikta dobivali Japonci vse železo. Neki poluradni japonski koncern za eksploatacijo rudnikov železa bo te rudnike prevzel že v najkrajšem času. Na severnem bregu Jangceja so Japonci zavzeli Rišui, ki leži prav ob reki 17 km zapadno od Vančikanga.

Tudi kitajska uradna poročila potrjujejo v glavnem te vesti.

15 km pred Hankovom

Tokio, 21. okt. AA. Po poročilu agencije Domej so japonske čete, ki operirajo vzdolž železniške proge Peking-Hankov, zavzele kraj Učeng, 15 km od Hankova.

Mongolski knez Teh pri mikadu

Tokio, 21. oktobra. AA. Knez Teh, vodja mongolske delegacije, ki se mudi v Tokiju, je bil dopoldne v avdienci pri mikadu. Pri tej priliki ga je mikado odlikoval z redom vzhajajočega sonca.

Strašen tajfun na Japonskem

Tokio, 21. okt. w. Japonsko je danes zadela nova elementarna katastrofa. Strašovit tajfun je opustošil vso severno in vzhodno Japonsko in povzročil tudi ogromne poplave. Najhuje sta prizadeta Tokio in Jokohama. Po dosedanjih ugotovitvah je katastrofa zahtevala samo v Tokiju 230 mrtvih, nad 600 ljudi pa še pogrešajo. V vladnem okraju je porušeni 360 poslopij. Nad 30.000 ljudi je brez strehe. V Tokiju je poplavljenih okrog 25.000 hiš, izmed katerih so se mnoge že porušile. Vse šole so zaprte. Promet je popolnoma onemogočen. Mesto je tudi brez električnega toka, ker je voda vdrla v električno centralo. Telefonske in brzojavne zveze so prekinjene. V Jokohami je bilo razbitih več parnikov, ki jih je vihar treščil ob obalo. Škode je na milijone.

Tokio, 21. okt. AA. Večerj je policija objavila seznam žrtev tajfuna, ki je pretekli teden divjal nad južno Japonsko. Pri nesrečah je našlo smrt 453 ljudi, 529 pa je bilo ranjenih. Okrog 35.000 ljudi je ostalo brez strehe. Število žrtev današnjega tajfuna pa še ni znano.

Pogajanja se bodo nadaljevala na Dunaju

Češkoslovaška in madžarska vlada sta sprejeli Ribbentropov predlog — Meja se bo določila po narodnostnem načelu

Pariz, 21. oktobra. AA. Havas poroča iz Prage: Iz dobro obveščenih krogov se izve, da se bodo madžarsko-češkoslovaška pogajanja nadaljevala prve dni prihodnjega tedna. Mislijo, da bodo nova pogajanja na Dunaju, ker je baje nemški zunanji minister v Ribbentrop na sestanku s slovaškimi ministri predlagal, naj se pogajanja vrše na nevtralnem ozemlju. Slovaški ministri so ta predlog sprejeli. Tudi na madžarski strani ni nasprotovanja do tega načrta, pa se zaradi tega lahko misli, da se bodo pogajanja dejansko nadaljevala na Dunaju.

Zdi se dalje, da se je dosegel sporazum glede določitve meje in sicer se bodo meje določile po etnološkem načelu. Sedanje jezikovne meje bodo z manjšimi korekturami gospodarskega značaja služile kot osnova.

Novi čl. predlogi izročeni Budimpešti

Budimpešta, 21. okt. br. Češkoslovaški poslanik v Budimpešti je danes dopoldne obiskal zunanega ministra Kanyo in mu

pri tej priliki izročil nove predloge češkoslovaške vlade za ureditev spora. Vsebinska teh predlogov dosedaj še ni bila objavljena. Kakor se zatrjuje, je češkoslovaška vlada v teh predlogih ponudila madžarski vladi odstopitev vsega onega ozemlja, na katerem je več kakor 50 odstotkov prebivalstva madžarske narodnosti, pri čemer se mora vpoštovati statistika iz leta 1930. Razen tega vsebujejo češkoslovaški predlogi tudi načrt za splošno ureditev manjšinskega problema med Češkoslovaško in Madžarsko, tako da bi se Slovakom na Madžarskem zagotovile popolnoma enake pravice, kakor jih bo dala Češkoslovaška madžarski narodni manjšini v ČSR.

V budimpeštanskih vladnih krogih izjavljajo, da pomenijo ti predlogi v primeru s predlogi, ki jih je predložila češkoslovaška delegacija v Komarnu sicer velik napredek, vendar pa še ne zadovoljujejo madžarskih zahtev.

Istčasno je češkoslovaška vlada službeno stavila predlog nadaljevanje pogajanj. Pogajanja naj bi se nadaljevala na nevtralnem tleh. V sporazumu z nemško vlado predlaga češkoslovaška vlada, naj bi se obe delegaciji sestali prihodnji ponedeljek na Dunaju. Madžarska vlada je načelno pristala na ta predlog.

Odmevi Beckovega obiska

Tudi po londonskih in pariških informacijah je Rumunija poljsko ponudbo odklonila — Prvo rumunsko sporočilo

London, 21. okt. br. V ospredju zanimanja mednarodnih političnih krogov je slej ko prej češkoslovaško-madžarski spor. V Londonu zatrjujejo, da rumunski kralj predlogov, ki mu jih je postavil polkovnik Beck ni niti sprejel, niti odklonil, marveč je odgodil svojo odločitev do svojega obiska v Londonu, kamor pride 16. novembra. Odločil se bo šele po posvetu z angleškimi državniki. Spričo stališča, ki ga zavzema merodajni angleški krog, pa pomeni to po sodbi londonskega tiska toliko, kakor da je Beckove predloge odklonil. »Daily Telegraph« piše, da se je vrnil Beck iz Rumunije praznih rok. »Times« poroča, da so diplomatska pogajanja zadnjih dni uspela v toliko, da je Češkoslovaška pristala na odcepitev onih pokrajin, v ka-

ljavljenju, in prav tej taktiki pripisujejo v Varšavi največje zasluge za uspehe. Beckova pot v Galac priča, da se tudi sedaj še vedno udajajo računom na uspeh glede Podkarpatskega. Toda zavrnitev v Bukarešti je znamenje, da poljski koncept za podunavske razmeje tudi to pot ni bil tak, da bi mogel potegniti za seboj.

Prezgodaj bi bilo, na te dogodke navezovati pričakovanja širšega značaja. Zakaj situacija, ki je nastala z okrnitvijo Češkoslovaške, še davno ni razčiščena in nove komponente političnih razmerij, dasi že dobro in določno vidne vsaka zase, še niso razporejene in povezane v višje in večje enote. Kažejo se sicer konture bodočih orientacij, toda še mnogo premalo določno.

Sidor pri Becku

Praga, 21. okt. h. Iz Varšave poročajo, da je bil delegat slovaške vlade poslanec Sidor danes opoldne sprejet od poljskega zunanjega ministra Becka. Razgovor je trajal nad eno uro. Poslanec Sidor je ob 13.30 z letalom odpoval v Bratislavo. O tem razgovoru ni bilo izdano nikako uradno po-

ročilo, vendar pa se iz poučenih krogov doznavajo, da so se razgovori: nanašali na tri vprašanja: 1. Načrti in namera slovaške vlade glede nadaljnjega razvoja državno-pravnega položaja Slovaške, 2. Odnosaji Slovaške do Madžarske, predvsem pa vprašanje nove razmejitve z Madžarsko in 3. Bodoče razmerje Slovaške do Poljske. V varšavskih političnih krogih zatrjujejo, da poljska vlada še nadalje vztraja pri svojem prvotnem načrtu glede skupne meje z Madžarsko in da zastopa stališče, da mora postati Slovaška popolnoma samostojna in neodvisna država.

Izjave poljskim listom

Varšava, 21. okt. o. Predsednik slovaškega narodnega sveta posl. Sidor, ki se je tri dni mudil v Varšavi in se je davil sestati tudi s poljskim zunanjim ministrom Beckom, se je popoldne vrnil nazaj na Slovaško. Sinoči je dal nekaterim poljskim novinarjem zanimive izjave o sporu z Madžarsko.

Tako objavlja »Ekspres Poranic« med drugim njegovo izjavo, da Madžari lahko po etnografskih načelih zahtevajo od Slovaške le tri okraje, Okraj Košice je popolnoma slovaški. Za Slovaško ima mesto Košice isti pomen kakor Vilno za Poljsko. Spor z Madžarsko bi se najbolje rešil, če bi se v vseh spornih okrajih razpisal plebiscit.

»Kurier Codzieni« pa objavlja iz raz-

govora s slovaškimi politikom naslednje: Madžari lahko zahtevajo od nas le okraje Levice, Novi Zamki in Komarno, kjer imajo Madžari res večino. Slovaki, je nadalje nadaljeval Sidor, pa so v sporu tudi s podkarpatskimi Rusi, ki zahtevajo zase okraje Mezinaborče, Borčajevo in Slnno. Podkarpatski Rusi opirajo to zahtevo na tezo, da so vsi uniati v teh krajih njihove narodnosti, kar pa je napačno, ker je tudi mnogo Slovakov unatov.

Lubienski v Budimpešti

Budimpešta, 21. okt. br. Šef kabineta poljskega zunanjega ministra grof Lubienski je prvotno nameraval že danes dopoldne odpotovati nazaj v Varšavo. Davi pa je prejel iz Varšave nova navodila, ki jih je sestavila poljska vlada po povratku zunanega ministra Becka iz Rumunije. V zvezi z novimi predlogi češkoslovaške vlade je Lubienski danes nadaljeval razgovore z madžarskim zunanjim ministrom Kanyo in ministrskim predsednikom Imredyem, popoldne pa je bil ponovno sprejet v avdienci pri regentu Horthyju.

Češko-poljska likvidacijska komisija

Praga, 21. okt. AA. ČTK. Češkoslovaško-poljska komisija, ki je bila ustanovljena, da likvidira vsa vprašanja, ki so nastala po zasedbi Tješina, je začela danes z delom.

Tudi Litva se bo odrekla sodelovanju z Rusijo?

Močno poslabšanje razmerja med Litvo ter Nemčijo in Poljsko

Kovno, 21. okt. o. Litovsko-nemški odnosaji so se v zadnjem času hudo poslabšali. Nemške radijske postaje napadajo neprestano litovski režim, ne le zaradi njegove politike v Klaipedi, ki je še vedno predmet nemških aspiracij, nego tudi zaradi litovsko-ruskega političnega sodelovanja. Glede na to je pričela prevladovati misel, da bi se litovska vlada odrekla svoji prijateljski politiki z Rusijo in da bi se naslonila na Nemčijo in Poljsko. V zadnjem času so se poslabšali tudi litovsko-poljski odnosaji. Iz Varšave prihajajo vesti, da bo poljska vlada, čim bo urejen češkoslovaški problem, znova začela vprašanje nadaljnjega razvoja svojih odnosajev z Litvo.

Iz zanesljivega vira se doznavajo, da je litovska vlada v želji, da bi odstranila vse razloge nesporazumov s Poljsko, pripravljena zajamčiti poljski manjšini v Litvi vse pravice.

Novo bombardiranje Barcelone

Barcelona, 21. okt. br. Danes so francoski zopet dvakrat strahovito bombardirali Barcelono. 20 bombnikov je zasulo mesto in vso okolico z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami. Po dosedanjih vesteh je bilo pri bombardiranju 20 ljudi ubitih, 50 pa hudo ranjenih.

London, 21. okt. br. Na posredovanje Anglije so frankovci izpustili 141 ujetih republikancev angleške narodnosti. Republikanci so v zameno izpustili enako število ujetnikov italijanske narodnosti. Vsi izpušeni ujetniki so bili takoj odpravljeni v svoje domovine.

Smrt

očeta dr. Schuschnigga

Dunaj, 21. okt. br. Davi je umrl bivši avstrijski podmaršal Artur Schuschnigg, oče zadnjega avstrijskega zveznega kancelarja dr. Kurta Schuschnigga.

Zboljšanje zdravja Kemala Atatürka

Carigrad, 21. okt. w. V boleznih predsednika turške republike Kemala Atatürka je nastal od večerj na danes preokret na bolje. Bolnik je prebil noč mirno in ga je spanje zelo okrepilo. Zdravniki upajo, da je kriza v glavnem minila, vendar pa bo okrevanje precej dolgotrajno. Dejstvo, da so vsi člani vlade odpotovali iz Carigrada v Ankaru, tolmačijo za znak, da ni več bojazni za življenje predsednika republike.

Uradno zdravniško poročilo, ki je bilo objavljeno snoči ob 8. poudarja, da so se znaki nervozne popolnoma izgubili in se nadaljuje splošno zboljšanje zdravja. Dopoldnjsko poročilo pravi: Bolnik je noč prebil mirno. Stanje se še naprej zboljšuje. Bitje žile 94, dihanje 20, temperatura 36,9.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Iz volilnega gibanja

O kandidiranju nekaterih dosedanjih pristašev JNS na listi JRZ — Kaj bosta storila Ljotić in Maksimović — Kandidati JRZ v Sloveniji — Slovenske opozicijske skupine

V zadnjih dneh so se odločili nekateri dosednji pristaši JNS da prevzamejo kandidature na listi JRZ. »Slovenec« piše o njih, da so to ljudje, ki jim centralizem ni bil gola fraza, temveč jim je resno prepričanje. Zato so rajši stranko zapustili.

Kakor smo že javili, je prevzel kandidaturu na listi JRZ tudi bivši poslanec Banić s Sušaka. G. Banić je bil vodja tkzv. pofovske grupe po petomajskih volitvah. Znan je njegov srditi govor proti Hrvatov in narodni skupščini, ki je bil neposredni povod za odstop Jevtičeve vlade. V lanski skupščinski proračunski debati pa je posl. Banić že ostro napadel sokolstvo. Sedaj bo, kakor poročajo listi, kandidiral na Sušaku. Stranki JNS g. Banić ni nikdar pripadal.

Vprašanje kandidature bivšega ministra Maksimovića in njegovih prijateljev še ni rešeno. G. Maksimović je od 1. 1935. ni več član JNS. Pri petomajskih volitvah je bil postavil svojo lastno listo. Težkoče glede njegove kandidature izvirajo iz dejstva, da se jih upirajo staroradikalji, ki bi ga morali sprejeti med svoje kandidate. Pogajanja pa se še nadaljujejo.

Kar se tiče samostojne Ljotičeve liste, še vedno ni odločeno, ali bo sestavljena ali ne. Proti samostojnemu nastopu in za pridruženje k enotni opozicijski listi so se posebno odločno izrekli delegati »Zbora« iz Slovenije, Bosne in enega dela Srbije. Sam g. Ljotić je bil za skupno opozicijsko listo in so bili tozadevni razgovori tako rekoč že zaključeni. Nastale so pa težkoče glede tehničnih podrobnosti in končno so se pogajanja, ki jih je vodil g. Ljotić z združenjo opozicijo ustavila.

Zagrebski in beograjski listi poročajo, da je dosedaj na listi JRZ za Slovenijo postavljenih 11 duhovniških kandidatur. Po naših informacijah je gotovo, da bodo kandidirali sledeči duhovniki: gg. dr. Korosec (Ljubljana), dr. Kulovec (Novo mesto), Tomazin (Krk), župnik Tratinč (Brezice), dr. Kuhar (Prevalje), Marko Kranjc (Ptuj), Ivan Gabrovšek (Logatec), župnik Škulj (Kočevje). Za Kamnik predvaja kandidatura dr. Ahčina je odpadla, ker so tamonjšji župniki JRZ izrekli željo, naj bi bil kandidat iz njihovega sreza. V poštevska prihajala bivši poslanec g. Strcin in kamniški župan g. Novak. Zmagal je g. Novak.

Glede opozicijske liste za Slovenijo so priprave še v teku. Kakor v ostali državi, gre tudi v Sloveniji za tri glavne skupine: JNS, »Blok narodnega sporazuma«, ki obsega pristaše bivših HSS in SDS ter srbskih demokratov, staroradikalov in zemljoradnikov, in končno socialisti, ki jih vodi dr. Topalović. Posebno skupino v Sloveniji tvorijo še pristaši bivše SLS (dr. Stanovnikova skupina) in krščanski socialisti. Slednje tri skupine imajo s slovenskimi skupinami bloka narodnega sporazuma skupen akcijski odbor. Ali bo prišlo v Sloveniji do enotnih opozicijskih kandidatur ali ne, se še danes ne da reči. Nesporo je, da bi enoten nastop odgovarjal razpoloženju ogromne večine opozicijskih volilcev, akoravno imajo tudi paralelne kandidature svoje zagovornike, ker se njihovi glasovi pri ugotovitvi končnih rezultatov seštevajo.

V Beogradu se je med blokom narodnega sporazuma in JNS v smislu volilnega dogovora ustanovil poseben koordinacijski odbor, katerega naloga je, da nadzira skladnost volilne akcije. V tem koordinacijskem odboru so s strani JNS dr. Tomasić, Ilija Mihajlović in Ignjat Stefanović, s strani bloka pa Milan Grol, Miloš Bobić in dr. Milan Gavrilović. Z enkrat je sklenjeno, da se bodo kandidature šefov posameznih skupin uredile tako, da se šefi v srezi ne bodo srečevali kot protikandidati.

Mnogo se piše o stališču, ki ga je zavzela večina banovinske konference JNS v Zagrebu. Tam je bilo sklenjeno sporočiti vodstvu stranke, da je sklep stranke

na terenu savske banovine neizvedljiv. Stranka se navzilec temu ne bo odrekla kandidaturam v savski banovini, zlasti ker so posamezni srezi že pripravili kandidature za sodelovanje na skupni opozicijski listi. Poroča pa se, da bodeta dva bivša poslanka JNS kandidirala na listi JRZ, kar bi seveda značilo njihov izstop iz stranke.

Včerašnje »Vreme« je tudi samo demantiralo izmišljeno poročilo o konferenci Uzunovičevih ožjih pristašev in dozdnevni Uzunovičevih izjavljanih na tej konferenci. »Vreme« sedaj pravi, da se bo taka konferenca šele vršila. »Slovenec« še ni vzel na znanje dejstva, da konference in Uzunovičevih razlaganj ni bilo ter nadaljuje s priobčevanjem nadaljnjih podrobnosti o njih...

Kakor javljajo iz Beograda, so iz JRZ ponudili kandidature nekaterim dosedanjim poslancom JNS, tako dr. Vasi Jovanoviću, dr. Svetislavu Popoviću in bivšemu senatorju Milanu Popoviću. G. Milan Popović je bil te dni iz stranke izključen, ostala dva gospoda sta v odboru stranke glasovala za skupen volilni nastop bloka in JNS. Vodstvo JNS izjavlja, da ga nobene intrige in nobene osebnostne posledice, ki bi jih posamezniki izvajali, ne bodo odvrnile od odločnega izvrševanja sklepa stranke in sklenjenega volilnega dogovora, saj so široke vrste strankinih pristašev v vsej državi ta sporazum popolnoma odobrile.

Voja Lazić se je vrnil v zemljoradniško stranko

Med številnimi člani skupščinske parlamentarne opozicije, ki bodo kandidirali na listi dr. Mačka je tudi stari zemljoradniški parlamentarec Voja Lazić, ki je znan jugoslovski javnosti po svojih »pripombah k zapisnikom« na sejah narodne skupščine Voja Lazić je obiskal dr. Milana Gavrilovića ter mu sporočil, da se vrača s prijatelji v zemljoradniško stranko in da pristaja na sporazum, ki je bil sklenjen med beograjsko združeno opozicijo in dr. Mačkom oktobra preteklega leta. Lazić bo kandidiral v srezi Obrenovac, kjer je bil že nad 20 let poslanec.

Volilna pravica mornarjev

Strokovna zveza pomorcev je poslala ministrstvu pravde in državnemu volilnemu odboru spomenico, v kateri predlaga, da bi smeli vsi na ladjah zaposleni mornarji in ostalo ladijsko osebje včiti v kraju, kjer bo na dan volitev njihova ladja zasedrana. O predlogu državnih volilnih odbor še ni razpravljali. Zveza opozarja, da velja slična določba že več let v Nemčiji in mnogih drugih državah in da se je povsod dobro obnesla.

Opozorilo volilcem

Ponovno opozarjamo vse volilce, da po-teče reklamacijski rok za vpis ali popravke vpisa v uradnem volilnem imeniku že v torek, 25. t. m. Volilci, ki tega še niso storili, naj se zato nemudoma zgledajo na svojih občinah, v mestih in večjih krajih pa v svojih volilnih pisarnah, kjer so na razpolago volilni imeniki, da se prepričajo, ali so pravilno vpisani kot volilci. Prepričajo naj se tudi o pravilnem vpisu svojih znancev in prijateljev.

V Ljubljani je volilna pisarna JNS v strankinem tajništvu, Kazina II. nadstropje, volilna pisarna skupin, ki se priznavajo k bloku narodnega sporazuma (srbska združena opozicija in zagrebska KDK), pa v Beethovnovi ulici 6 na dvorišču. V obeh pisarnah so volilni imeniki na razpolago vsi dan.

Volilno pravico ima vsak moški jugoslovski državljan, ki je star 21 let in biva že eno leto v dotični občini. Vsa navodila za reklamacije dobite v volilnih pisarnah.

Beležke

Krščanski socialisti in politika

Krščansko-socialni list »Delavska pravica« opozarja prijatelje na govorice, ki se širijo po Ljubljani in ki vedo povedati, da bo Jugoslovanska strokovna zveza razpuščena. »Delavska pravica« pravi o tem:

»Je neka klika, ki hoče s takimi govori-cami izvajati pritisk na Jugoslovansko strokovno zvezo. JZS pa je bila in bo ostala tudi v bodoče strogo strokovna in zakonita organizacija. Vedno je stala daleč proč od strankarske politike. Zaradi tega tudi ni nikoli in nikoli ne bo predpisovala svojemu članstvu, če in kako naj se udeležuje v javnem življenju. Vsak delavec in pripadnik JZS ima pravico do takega udeleževanja, toda smer in način udeleževanja si vsak sam določi po lastnem preudarku in prepričanju. V tem pogledu JZS ni in ne bo nikoli posegala in dajala »nih« smernice ali celo ukazov. Samo eno edino zahtevo ima JZS v tem pogledu do svojega članstva: noben član JZS, če hoče ostati njen član, se ne sme javno udeleževati takih, da bi bilo proti ugledu JZS in proti skupnim delavskim koristim.

„Maščevanje za leto 1920“

Zabeležili smo značilni govor senatorja dr. Kulovca o programu slovenskega dela JRZ za decembrske volitve. V tem govoru je g. senator med drugim tudi rekel: »Letošnje volitve morajo biti popolno povračilo za leto 1920.«

»Slovenčev« čitatelj so se z začudenjem spraševali, kakšna krivica se je pripetila prijateljem Kulovca ravno leto 1920. Odgovor na to vprašanje daje »Slovenec« kronist in »Domoljubov« sodelavec g. Franc Erjavec, ki pravi v svoji knjigi »Slovenec«: »Politika dr. Sušteršiča in njegovega ožjega odbora in pa delikatni položaj, ki ga je imela med svetovno vojno kot vladajoča stranka, so ji (bivši SLS) politično mnogo škodovali, tako da je izšla iz velikih dogodkov kljub svoji močni organizaciji zelo zlahčana in oslabilna. Absolutne večine ni imela več. To so pokazale volitve v konstituanto 28. novembra 1920, ko je dobila le še 39 odstotkov vseh oddanih glasov, dočim je razpolagala pred vojno vedno z večino 60 do 65 odstotkov.«

Iz »Slovenskega gospodarja«

V zadnji številki je napisala »Domovina«, ko je govorila o usodnih posledicah pjančevanja, tudi nekaj kritičnih pripomb o prosti žganjekuhi, ki bi jih moral z veseljem podpisati ne samo Janez Kalan, temveč vsak slovenski duhovnik, kateremu je res pri srcu blagodat njegovih vernikov. Teh kritičnih pripomb se je sedaj oklenil mariborski »Slovenski gospodar«, ki menda misli otvoriti agitacijsko kampanjo za decembrske volitve pri pomanjkanju drugih gesel z borbo za čim večjo svobodo pri kuhanju žganja. Ves ogorčen opozarja »Slovenski gospodar« svoje brunne bravce, da »ključje slovenski svobodni-selni kmečki prijatelji financirajo nad kmetec« in da groze »prosti žganjekuhi«.

Svoje dni so štajerski nemškutariji z žganjem vodili volitve med slovenskimi kmeti. V 20. letu svobode pa pripravljajo sedaj »Slovenski gospodar« novi volilni šlager v znamenju borbe »za prosto žganjekuho...« Vrh tega pa je stvar ta, da je ravno narodna skupščina, v kateri je imela »ta nesrečna JNS« večino, bila tista, ki je 1. 1932 odpravila državno trošarino na vino in žganje ter s tem uvedla tudi prosto žganjekuho.

Poziv »Samouprave« naročnikom

»Samouprava« opozarja svoje čitatelje, da živi le od naročnine in podpor prijateljev stranke. Zato je dolžnost vsakega premožnejšega člana JRZ, da je naročen na glavni organ stranke. Prav tako poziva vse stare naročnike, naj poravnajo svoje naročniške dolgeve: »Kdor tega ne bo storil v 15 dneh, ga bo izročila uprava lista redakciji »Samouprave«. Ta pa bo objavila imena vseh naročnikov, ki niso poravnali svojega dolga v prihodnjih številih. Na ta način bo lahko članstvo JRZ spoznalo gospode, ki ne žrtvujejo niti naročnine za glavni organ JRZ.«

Odstop župana in mestnega sveta na Sušaku

»Primorske novice«, ki zastopajo politiko JRZ, objavljajo dolgo poročilo o seji sušaškega mestnega sveta, ki je bila v sredo zvečer. Po otvoritvi se je župan Juraj Ružić poročal o poteku akcije za zgraditev Hrvatskega kulturnega doma na Sušaku. Dom bi veljal 18 milijonov. Tretjino zneska je nabrala občina s pomočjo posebnih obveznic, ostalih 12 milijonov pa je obljubila posoditi Državna hipotekarna banka. Nepričakovano pa je pričel napadati celo akcijo narodni poslanec Milan Banić. Proglasil je zidanje Hrvatskega kulturnega doma za separatistično akcijo in dosegel, da finančno ministrstvo dve leti ni dovolilo sušaški občini izdati obveznic za gradnjo doma. Ko pa je ministrstvo končno dalo dovoljenje, se je pokazalo, da Državna hipotekarna banka ni več voljna posoditi ostalih 12 milijonov. Občini je bilo obljubljeno, da bo posodilo teh 12 milijonov Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Zopet po prizadevanju posl. Banića to posojilo še vedno ni odobreno. Medtem je cena gradbenemu materialu močno poskočila in ima občina že nekaj milijonov škode, ker bo stalo zidanje Hrvatskega kulturnega doma mnogo več, kakor je bilo predvideno.

Župan Ružić je končal svoje poročilo z izjavo, da so vsi njegovi napor ostali brez uspešnosti in da mu sedaj ne preostane drugega, kakor da odstopi. To njegovo izjavo je sprejela večina občinskega sveta z velikim aplavzom. V imenu 14 od 19 navzočih občinskih svetnikov je nato vstal občinski svetnik Petrić in izjavil, da solidarno podajajo ostavko na mesta občinskih svetnikov. Tako je ostal danes Sušak brez župana, podžupana in mestnega sveta.

Odpovedane gledališke predstave v Ljubljani

Zaradi pogreba Nj. Vis. kneza Arsenavse nedeljske popoldanske in večerne gledališke predstave v Ljubljani odpovedane.

Prevoz trupla kneza Arsenav Jugoslavijo

Pogrebne svečanosti v Parizu v navzočnosti najvišjih francoskih civilnih in vojaških dostojanstvenikov

Pariz, 21. okt. br. Danes ob 15.15 so pre-peljali krsto s telesnimi ostanki blagopokojnega kneza Arsenav Karadjordjevića iz njegovega stanovanja, kjer je bil na mrtvaškem odru, na lyonsko postajo, odkoder bo prepeljana v Jugoslavijo. Na postaji je bila zbrana častna četa, ki je izkazala pokloniku vojaške časti. Navzoči so bili tudi zastopnik predsednika Lebruna, člani vlade, zastopniki diplomatskega zbora in velika množica občinstva, zlasti bivših bojnikov in bivših francoskih vojakov, ki so se borili na solunski fronti. Francosko vojsko je zastopal maršal Gogelin. Ko so krsto položili v mrtvaški vagon, je godba zaigrala marsejsko in jugoslovansko himno, vojaške zastave pa so se sklonile v zadnji pozdrav. Krsto spremljajo v Jugoslavijo vojni ataše jugoslovanskega poslanstva v Parizu general Glišić, generalštabni kapetan

Plavšić in tajnik jugoslovanskega poslanstva Jovan Djurašević.

Beograd, 21. okt. p. V prisotnosti Nj. Vel. kralja in dvornih dostojanstvenikov je bila davi v dvornem hramu na Dedinju zadušnica za Nj. Vis. kneza Arsenav Karadjordjevića. V teku dneva so prispele nove sozalne izjave raznih državnih poglavarjev ter najuglednejših osebnosti iz države in inozemstva. Tako so poslali sozalne izjave italijanska kraljica Jelena in kralj Viktor Emanuel, grški kralj Jurij, angleška kraljica Mary, kancelar Hitler, predsednik francoske republike Lebrun, predsednik Zedinjenih držav Roosevelt, regent Horthy, namestnik predsednika češkoslovaške republike general Syrový, predsednik turške vlade Dželal Bajar, predsednik grške vlade Metaxas, predsednik pruske vlade Göring in italijanski zunanji minister Ciano.

Temeljne spremembe v češki notranji politiki

Število političnih strank se bo skrčilo najbrž na tri Vse narodno življenje se bo depolitiziralo

Praga, 21. oktobra. b. Vsi notranjepolitični ukrepi na češkoslovaškem kažejo težnjo za pripravljanjem postopnega preobrata na desno ter za poenostavljenjem politične organizacije. Češki narodni socialisti se v posebnem proglasu zavzemajo ne le za notranjo reorganizacijo, temveč tudi za zmanjšanje števila čeških strank. Socialno demokratska stranka, ki je že doslej sodelovala z ostalimi strankami in za katero ne predstavlja potem takem izstop iz druge internacionale nobene posebne težave, je glede na novi notranjepolitični razvoj smatrala za potrebno, da ustanovi posebno študijsko komisijo, ki naj določi smernice novega notranje-političnega udejstvovanja stranke.

Narodno socialistični list »A-Zet« se zavzema za ukinitve senata in za zmanjšanje števila poslancev. Po njegovem mnenju se bo število političnih strank po izvedenih notranjepolitičnih reformah skrčilo na tri. Tako se zdi predvsem zelo verjetna fuzija narodnih socialistov s socialnimi demokrati Agrarci, ki so najmočnejša stranka, zahtevajo, da se morajo za življenje nesposobne politične organizacije same raziti. Po mnenju njihovega glasilca »Venkova« bo morala nova država najti novo državno idejo: češki narod je stopil v dobo svoje depolitizacije in prehoda v bistveno gospodarsko delavnost. Od koalicijskega odbora izvoljena komisija strokovnjakov za sestavo nove ustave in novega volilnega zakona se je medtem že sestala. Sklenjeno je bilo, naj se delo te komisije kolikor mogoče pospeši.

Priprave za novo ustavo

Praga, 21. okt. AA. »Venkova« poroča, da je češkoslovaška vlada odredila dve komisiji, in sicer politično in tehnično, ki bosta izdelali novo češkoslovaško ustavo.

Ministrstvo za nemško manjšino na Češkem

Praga, 21. okt. AA. (Havas). Izve se, da bo v kratkem času ustanovljeno državno podtajništvo za nemške manjšine na

Češkem in Moravskem. Za podtajnika bo imenovan dr. Kundt, ki je bil vodja delegacije sudetskih Nemcev v času pogajanj z dr. Hodžo. Kundt je bil tudi predsednik parlamentarne skupine sudetsko-nemških poslancev.

Praznika osvobođenja letos ne bo

Praga, 21. okt. br. Danes je bil objavljen sklep vlade, po katerem se letos 28. oktobra ne bo proslavljalo kot praznik narodnega osvobođenja. Letos bo tudi na ta dan običajen delavnik. S tem naj se podčrta resnost sedanjega časa in odločnost češkoslovaškega naroda, da začne novo življenje in z delom zaceli hude rane, ki so mu jih v njegovem narodnem in državnem življenju zadali nedavni dogodki. Ta odluk velja samo za letos.

Razpust komunistične stranke izvršen

Praga, 21. okt. h. Danes je bilo po vsej Češki in Moravski ustavljeno delovanje komunistične stranke. Policija je zapečatila vse prostore redakcij komunističnih listov in periodičnih publikacij, prav tako pa je zasedla tudi poslopje stranke v Pragi. Juridiktio formalno komunistična stranka ni razpuščena, marveč ustavljeno njeno nadaljnje delovanje, ker prejšnji zakon, ki je predvideval razpust protidržavnih strank, od parlamenta letos ni bil obnovljen. Zaradi tega ohranijo vsi komunistični poslanci in senatorji za enkrat še svoje mandate.

Odbita

sovjetska intervencija

Praga, 21. oktobra. br. Komunistična stranka je bila na vsem ozemlju Češkoslovaške prepovedana. Ruski poslanik v Pragi je zaradi tega sicer interveniral pri merodajnih oblasteh, v zunanjem ministrstvu so mu pa sporočili, da novi položaj ne dopušta Češkoslovaški nikake akcije, ki bi mogla kakorkoli ovirati njeno notranjepolitično in gospodarsko ozdravljenje.

Sanacijski program ČSR

General Syrový o političnih, gospodarskih in mednarodnih smernicah za delo svoje vlade

Praga, 21. okt. br. Predsednik češkoslovaške vlade general Syrový je dal uredniku ČTK daljšo izjavo o bližnjih nalogah češkoslovaške vlade. General Syrový je predvsem naglasil, da se morajo vsa državna vprašanja reševati po načelu absolutne enakopravnosti Čehov, Slovkov in Rusinov. Vlada se dobro zaveda, da je uspešna ureditelj odnosov s sosednimi državami mogoče le tedaj, če zavladajo v državi urejene prilike. Demobilizacija se izvaja v popolnem redu. Pospešeno se izdajajo vsi potrebni ukrepi, da se čimprej obnovi normalna gospodarska delavnost. Za doseg tega cilja se je vlada obrnila tudi za finančno pomoč na Pariz in London in je dobila zadovoljiva zagotovila. Vlada se bori za velikopotezen investicijski načrt, ki bo služil dvema ciljema. Na eni strani bo na ta način mogoče zaposliti čim večje število brezposelnih, na drugi strani pa se bo s tem zgradila nova mreža prometnih zvez, železnice in cest. Delavska taborišča bodo v veliki meri pripomogla k izvršitvi teh nalog. Postopno se izvaja tudi reforma državnih uprav, pri čemer se v polni meri upoštevajo dosedanje izkušnje, nove razmere in nove potrebe. Vse se mora prilagoditi novemu duhu.

»V zunanji politiki — je nadaljeval Syrový — želimo čimprej doseči sporazum z vsemi sosedmi. Ureditelj teh odnosov je tembolj važna, ker bomo na ta način čimprej dosegli jamstvo za našo varnost, ki nam je bilo zagotovljeno z monarkovskim sporazumom. Jamstvo, ki so ga obljubile Anglija, Francija, Italija in Nemčija, bo tembolj zanesljivo, čim prislejši bodo naši odnosi do naših sosedov. Tudi v gospodarskem pogledu želimo z vsemi sosedmi in tudi z drugimi državami obnoviti gospodarske stike v duhu lojalnosti in solidarnosti. Češkoslovaška je doprinesla največje žrtve za ohranitev mira in zaradi tega lahko upravičeno pričakuje popolno razumevanje za svoje težnje. Bolj ko kdaj poprej se zavedamo, da počiva bodočnost naše države na delu. Zato ne bomo veliko govorili, pač pa delali. V vladi je popolno soglasje in trdna volja, da svojo nalogo izvršimo dosledno, pošteno in pravično.«

Praga, 21. okt. br. Danes so bili v Pragi prvi nabori za delavska taborišča. Pri-

javilo se je veliko število obveznikov. Povprečno je bilo od tisoč nabornikov sprejetih po 600, ki jih je zdravniška komisija proglasila za sposobne. Oni, ki so bili proglaseni za nesposobne, bodo dobili državno podporo. Potrjeni obvezniki, so bili takoj razdeljeni v čete po 250 moži in na vojaških avtomobilih prepeljani v taborišča. Taborišča vodijo aktivni oficirji in podoficirji in vlada v nji vojaški red.

Redukcija uradništva

Praga, 21. okt. br. V ministrstvih so že začeli sestavljati predloge za novi državni proračun. Vlada je načelno sklenila, da mora biti novi proračun znižan za polovico. Vsi državni nameščenci, ki so že dosegli starostno dobo, se morajo takoj upokojiti. Začasno bo upokojeno tudi ono število uradnikov, ki bo postalo v novih razmerah odvisno. Vsi ti pa se bodo po potrebi znova namestili.

Da bi se mogel zaposliti čim večji del brezposelnih, so bili izdani strogi ukrepi. Nihče ne sme imeti dvojnih prejemkov in zaslužkov. Tudi upokojenci morajo opustiti vse stranske dohodke in vse zasebne službe. Iz državnih uradov se morajo odstraniti vse omožene uradnike.

Čsl. zbirka v švici

London, 21. okt. br. Zbirka za češkoslovaške begunce se nadaljuje po vsej Angliji. Dosedaj je zbranih že 3.5 milijonov švicarskih frankov.

Obnova telefonskega in brzojavnega prometa

Praga, 21. okt. br. Prometno ministrstvo objavlja, da je bil z današnjim dnem vzpostavljen telefonski promet z večino evropskih držav. Brzojavni promet je odprt za vse države.

Zemunska vremenska napoved: Hladno, pretežno vedro vreme zlasti v zapadnih krajih. Noč bo hladna, zlasti v severnih in vzhodnih krajih.

Zagrejska: Vedro, a hladno vreme.

Dumaška: Jasno, ponoči zelo mrzlo, jutraj slano.

Ali je bila Francija vojaško pripravljena

Zanimiva razprava v vojaški komisiji francoske poslanske zbornice

Pariz, 21. oktobra. b. Razprava o tem, ali je bila Francija v usodnih septembrskih dneh vojaško pripravljena in o pomanjkljivosti delnih vojaških ukrepov, je še vedno na dnevnem redu razprav v francoskih parlamentarnih krogih in tudi v listih. Posebno zanimivo je v tem pogledu zasedanje vojaške komisije parlamenta, na katerem je včeraj podal daljši referat poslanec Valentin, ki je bil sam med vpoklicanih pri delni mobilizaciji. Izjavil je med drugim, da je mobilizacijski sistem v glavnem dobro funkcioniral. Verdunski župan, poslanec Thiebold, je poročal o rekvizicijskem postopanju, poslanec Beauquitte pa se je spet dotaknil mobilizacijskega vprašanja. Končno je govoril še poslanec Bloch o prevozih čet. Vsi ti govorniki so v svojih referatih poudarjali, da je bilo ponašanje re-

zervistov vzorno in vsega občudovanja vredno ter da je bila celokupna delna mobilizacija izvedena tako, da je ni mogoče kritizirati. Kritika je po mnenju teh govornikov na mestu samo glede podrobnosti. Tako je bilo mogoče na primer ugotoviti, da posamezna okrožna vojaška poveljstva niso bila povsod kos svojih nalogi, kar je imelo za posledico tu in tam zastoj v izvedbi mobilizacije. Ugotovilo se je nadalje, da je bilo premalo oficirjev in podoficirjev, da bi se naenkrat zvišalo število vojakov od 400.000 na 4 milijone.

Prihodnji teden se bo razprava v vojaški komisiji nadaljevala in bosta tedaj spregovorila tudi ministrski predsednik in minister narodne obrambe Daladier ter šef generalnega štaba Gamelin.

Surić pri Bonnetu

Pariz, 21. okt. AA. Zunanji minister Bonnet je snoči sprejel v audienci sovjetskega poslanika v Parizu Surića.

Obsodbe frančiškanov v Solnogradu

Salzburg, 21. okt. AA. Danes je bila izrečena obsodba v razpravi proti 16 menihom frančiškanskega reda, po večini mladim semenišnikom. Obtoženi so bili, da so namenoma poškodovali tuje imetje in da se niso hoteli pokoriti odredbam oblasti. Gre za frančiškane, ki so pred odhodom iz samostana v Salzburgu, ki je bil proglašen za državno imetje, pometali pohištvo skozi okna na cesto. Eden izmed obtoženec je bil obsojen na mesec dni zapore, devet na 3 tedne, pet na 14 dni, eden pa na 10 dni zapore.

Lekarnarji pri predsedniku vlade

Beograd, 21. okt. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je včeraj popoldne sprejel v svojem kabinetu zastopnike lekarnarskih zbornic iz vse države, ki jih je vodil predsednik Slavko Zimmerman.

Madžarska vlada zahteva diktatorska pooblastila

Budimpešta, 21. oktobra. br. Madžarska vlada namerava sklicati izredno zasedanje parlamenta, kateremu bo predložila pooblastilni zakon, ki bo dal vladi možnost, da izda brez nadaljnjega sklepa parlamenta vse potrebne ukrepe za ureditev notranjepolitičnih in zunanje-političnih vprašanj. Pooblastilni zakon bo obsegal tudi vojaške ukrepe.

Naši kraji in ljudje

Knez Arsen na Gorenjskem

Pred 44 leti na počitnicah v Predvoru

Daleč je to, skoraj pred pol stoletja. Tedaj je bila preddvorska graščina, ki je sedaj preurejena v zdravilišče, last dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Edvarda Urbantschitscha, dobro znanega našim medicincem, ki so študirali na Dunaju.

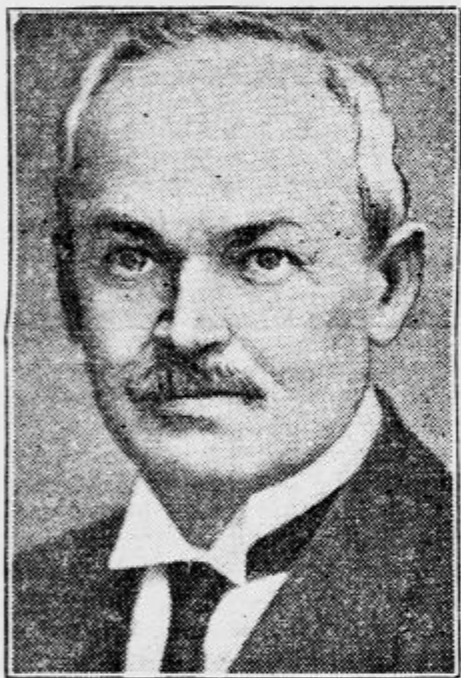
Graščinska rodbina je imela dve veji: slovensko, ki je z Jankom Urbantschitschom gospodarila na graščini Turnu nad Predvorom in v Polhovem Gradcu — naša prva slovenska pesnica Josipina Turnograjska, prva soprog dr. Lovra Tomana, je bila sestra Janka Urbantschitscha — in nemško, ki je z Edvardom Urbantschitschom gospodarila v preddvorski graščini. Edvard je bil dolga leta župan občine preddvorske in je bil preddvorska občina po njegovi zaslugi menda zadnja slovenska kmetijska občina v nekdanji kronovini Kranjski, ki je še uradovale nemški, ko so vse ostale že zdavnaj uradovale slovenski. Slovensko uradovanje je uvedel njegov naslednik, turnski Janko Urbantschitsch.

Ker je bil Edvard Urbantschitsch samec, sta po njegovi smrti podedovala njegovo imetje njegova nečaka, sinova njegovega na Dunaju živečega brata, in sicer dr. Edvard Urbantschitsch preddvorsko

NASI NOVI AKADEMIKI:

Dr. Rado Kušej

Med novimi člani Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je tudi sedanji rektor naše univerze, profesor cerkvenega prava dr. Radoslav Kušej. Rodil se je 21. julija 1875 v Ljubcu pri Pliberku, študiral je gimnazijo v St. Pavlu v Labodski dolini in v Celovcu, pravo pa na Dunaju. Vstopil je v sodno službo, L. 1905. je dobil kot sodnik v Črnomlju štipendijo, da bi se pripravil za docenturo cerkvenega prava na bodoči slovenski univerzi; v ta namen je L. 1905-6 prebil na univerzi v Bonnu. Pozneje je služboval pri sodišču v Gradcu. Po prevratu je prevzel vodstvo okr. sodišča v Pliberku. Med svojimi rojaki je ostal samo do maja 1919, še tega leta je bil imenovan za sodnega svetnika v Ljubljani in leta 1920 za profesorja cerkvenega prava na ljubljanski univerzi.

Prof. dr. Kušej se je uveljavil v strokovni literaturi z obsežnim spisom »Josef II. und die äussere Kirchenverfassung Innerösterreichs«, ki je zbudil široke odmeve ne le v nemškem, marveč tudi v zapadnem strokovnem tisku. V slovensčini je izdal L. 1927 »Cerkveno pravo katoliške in pravoslavne cerkve«, obsežno delo, ki je doseglo L. 1927 drugo, znatno razširjeno naklado. Poleg teh del je priobčil v raznih strokovnih in kulturnih revijah dolgo vrsto razprav in člankov, ki obravnavajo posamezne probleme cerkvenega prava in druga pravna vprašanja. Posebno je raziskaval medverske in nove katoliške (bračne) odnose v Jugoslaviji. Včas se je oglašal v dnevniki, med drugim v »Slov. narod«, z aktualnimi članki. Nekaj let je bil prvomestnik Družbe sv. Cirila in Metoda. Večkrat je bil dekan pravne fakultete, v zadnjih letih pa zavzema mesto rektorja Aleksandrovo univerze. Kot tak je sodeloval pri ustanovitvi nove Akademije in imenoval tudi njene prve člane.

Ignac Koprivec:

Drobtinice iz Slovenskih goric

Molk se vlači nad vasmi, sam molk in tišina, kakor bi se pripravljalo v ozračju nekaj velikega, kar ima moč spremeniti svet. Le časih začivka kje kak vrabec, zakraka vrana, ali pa zaprhuta z njive jata golobov, ki leta nekaj časa nad poljem v krogu, potem pa se oddalji in se zgubi v daljavi. In kak odmrli rumen list se zaželesti, ko odpade. Mirno obleži na zemlji, kakor bi hotel pokazati ljudem svoje izuženo okostje.

Na njive, travnike in gozdove lega smrt. Vidno sega po njihovem življenju, in dan za dnem je umiranje jače. In kako mirno, kako vdano in tiho vse umira! Da, zdaj je konec moči! Kosti so trudne, življenjska sila se je unesla; daleč je zdaj že sli pa po ohranjeni mladosti, v takem stanju pa se stvar ne more braniti. O, bili so pretrpeti, bil je odpor! Ali že prej, zdaj se pa glave nagibajo trudno na stran in želja po snu, po počitku lega na kosi. Krči so ponehali, groza pred koncem je spalnica z lic, čez nje pa se je razlil izraz vdčnosti in spokojnosti, kakor bi narava čutila, da je dosegla svoj življenjski smoter in lahko mirno zatisne oči. Morda vsa ta trava, vse to dreve, vse te orumenelne rože vedo, da smrt povelja življenju, da je le smrt pogoj za novo vstajenje? — Morda, sicer bi se krči ne podelili. — Kdo bi ne umrl s smehom na ustnicah, če bi vedel, da dočaka novo pomlad, novo vstajenje? — Za en sam tisti omamljivo lepi dan je vredno odstopiti mesec tega hladnega časa, ko se človek skoraj več ne more ogreti. Kako

graščino z vsem zemljiščem na preddvorski strani in v Kokri, Viktor Urbantschitsch, ministerjalni svetnik pa graščino Strmol z vsem pripadajočim posestvom pri Crkljah.

Novi lastnik preddvorske graščine je prepustil vse gospodarstvo oskrbniku in je prihajal s svojo družino samo na počitnice v Predvoru. V družini ni izprva nihče znal našega jezika. Toda sčasoma so se zlasti otroci — vsa družina je kar najprijazneje občevala s prebivalstvom — precej dobro naučili slovenskega. Graščak sam je predvsem kot specialst za očesne in ušesne bolezni, pa tudi drugače vedno rad nudil zdravniško pomoč vsakomur, seveda brezplačno.

Bilo je tako tudi o počitnicah leta 1894. Po maturi sem redno občeval z graščinskimi, ki so me poleg tedanjega nadučitelja preddvorske osnovne šole, sedaj že davno pokojnega Rudolfa Završnika, pogostoma potrebovali kot tolmacha za nemščino. Toda tistega leta niso Urbantschitschevi prišli sami na počitnice v Predvor, temveč je prišel z njimi tudi neki gospod, ki je govoril z Urbantschitschevi nemški, tuptam tudi francoski, zlasti z graščakovim hčerko, s Predvorci, kolikor je prišel v stik z njimi, pa »po hrvaško«, kakor so rekali ljudje. Z menoj je govoril ravno tako, zlasti potem, ko sem mu povedal, da sem maturiral na hrvaški gimnaziji.

Bil je tako gospod v najboljših letih, srednje rasti, koščat, precej temne polti in je imel močne brke. Urbantschitschevi, dasi drugače zelo zgovorni, niso nikdar imenovali imena tega gospoda in so se v moji, nadučiteljevi in župnikovi, navzočnosti celo izogibali vsakega odgovora, v katerem bi bil uporabljal kako imensko ali naslovno označbo zanj. Zato se nam je vsem zdel nekak silno skrivnostni ta gost.

Sredi meseca avgusta, menda za cesarjev rojstni dan, je bil zaključek šolskega leta na preddvorski osnovni šoli s šolsko mašo. Nadučitelj Završnik, ki je bil obem ogražen, me je naprosil, da bi, kakor

Lepi uspehi reje konj na Gorenjskem

Komisija je pri ogledu v Lescah ugotovila, da imajo na Gorenjskem najlepše vzrejene konje

Radovljica, 20. oktobra.

Malokje je sprememba med 19. in 20. stoletjem tako vidna kakor na cestah. Sicer vse naše ceste še dolgo ne bodo takšne, kakršne so v sosednjih državah, vendar jih ni mogoče več primerjati s tistimi cestami preteklega stoletja. Se bolj kakor ceste same pa se je spremenilo življenje na njih. Tam, kjer so vlekli velike vprege težki konji in koder so veseli vozniki pokali z biči, drče dandanes elegantni avtomobili, tovore pa prenašajo težki avtobusi. Ko so izginili furmani s cest in so pokanje bičev nadomestile hupe avtomobilov, so se marsikdo zaprle tudi nekoč tako sloveče občestne krčme, kjer se je marsikdaj pilo, pelo in veselilo pozno v noč in največkrat tudi do rane ure. Obcestna krčma je bila zbirališče vseh novic, ki so jih donosali vozniki iz domaćih in tujih krajev. Tu si zvedel vse, kakor danes iz dnevnikov.

Z velikim izpremembo na cestah se je seveda zelo spremenila tudi reja koni. To so zelo občutili Gorenjci, posebno okoli Bleda in bohinjski kot, kjer so že od pamtiveka gojili najlepše težke mrzlokrvne konje. Deloma so jih rabili doma, največ pa je bilo vzgojenih za prodajo v tuje kraje. Gorenjska žrebata so kupovali Tirolci, Korošci in Gornjotajerci. Lepa žrebata kobila je bila ponos gorenjske hiše, cena tisoč srebrnih goldinarjev za lepo kobilo je prešla kar v narodni pregovor.

Cimboj se je razvijal avtomobilizem, tembolj je padala cena konj. Prišlo je tako daleč, da so smatrali Gorenjci gojenje žrebetnih kobil in vzgojo žrebet za drag sport ali celo za kmečko baharijo. Izvoz je bil prepovedan, doma pa ni bilo več povpraševanja po plemenskih kobilah. Kar naenkrat pa se je tudi to preokrenilo. Mnogo naših konj je kupovala Italija. Ko je bilo že precej konj izročenih, se jim je cena dvignila skoraj za polovico. Medtem ko so poprej več let odvažali konje v Italijo po skrivnih potih tihotapci in služili v večni nevarnosti za goricah težki časi za ženske, kajti pitja je obilo, in ko so možje pijani, se jim pretepanje žen zdi nasilje opravilo. »Jezus, saj me boš ubil, prekleto!« se čuje iz marsikaterih koč zvečer, ko se vrne mož domov, potem pa glas utihne, le udarci se še čujejo, kakor bi mlatiš snopje na gumnu. Zena se po tepenju zvleče na posteljo, da jo mož zaspi, potem pa leže k njej, in v zjutraj je vse dobro.

Sadni mešetarji begajo med hrami, gojijo ljudi in jim lažejo glede cen, zvečer pa popivajo po gostilnah in se norčujejo iz kmetov.

Po cestah grez avtomobili, težko otovorjeni s sadjem. Tu in tam leži na kupu jabolk pijan kupec; cigaro drži v ustih in se smeje, po kolnikih med vasmi pa se vračajo k hramom kmetje, ki so prodali jabolka. Molče mahajo z biči, preštevajo izkupiček in so zadovoljni, zakaj letošnja letina je bila dobra, kakor bi prošnje ubožanega kmeta naletele na razumevanje.

Po večerih mlatio ajdo, zakaj čez dan za mlaticev ni časa. Zamolklo udarjajo cepje po rdečkasti slami in ostrorobo zrinje se koplji v kotu. Tudi ajda ni slabo obrodila. Pa saj je morala obroditi, kajti bolj je bilo obilo, ko pa je veliko bolj, je ajda rodna. Poslednji vozovi, naloženi z ajdo, se pomikajo z njiv, na katere lega puščoba; po vratišnih se pade psi, sonce pa sije toplo in prijazno, kakor bi se ne moglo ločiti od zemlje, in bi se balo, da se shladi.

drugače ob nedeljah, tudi ta dan pomagal pri petju na koru. Ko pa smo pršli pevci na kor, smo videli tu nekaj, česar ni bilo dotlej nikdar, odkar stoji v Predvoru cerkev nebeškega ključarja sv. Petra. Iz graščine so bili prenesli na kor klavir, iz šole pa harmonijo. Za orglami je na nadučiteljevem mestu sedel eden mladih Urbantschitschev, drugi za harmonijem, pri klavirju gospodična, a tretji je imel v rokah violino. Bil je navzoč tudi oni gospod in je pregledoval note. Maševal je župnik Janez Debeljak, ki vse do svoje smrti ni razumel novih časov in je volitve takole oznanjal »in priporočil z lece:

— Može, ta in ta dan so volitve. Vsak naj stori pošteno in vestno svojo dolžnost! Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Prve mašne pesmi smo peli domači pevci. Orglal je mladi Urbantschitsch, nadučitelj pa mu je odpiral in zapiral registre. Ob darovanju pa so zastavili oni z orglami, klavirjem, harmonijem in violino, a oni gospod je vzel note in zapel ob njihovem spremljevanju »Ave Maria«. Imel je res prijeten bariton, in v vseh legah in otenkih kazal izvežbanega pevca. Pozneje, ko je končne pesmi pel naš domači mešani zborček, pa je pristopil k meni in je po moji »Ceciliji« z menoj vred »pritskal bas« vse do konca. Pri »cesarski pesmi«, ki smo jo peli po maši s spremljevanjem vseh instrumentov, pa ni pomagal. Ko je odhajal, mi je stisnil roko:

— Dobro! Veoma dobro!

Ko je Urbantschitscheva rodbina odhajala s počitnic in je odhajal z njo tudi njen za nas vse toliko zanimivi in neznani gost, mi je župnik zaupal, da mu je graščak ob slovesu povedal ime svojega gosta: to je bil srbski princ Arsen Karadjordjevič, ki pa ne živi v Srbiji, temveč v Rusiji!

Poizkušal sem tedaj poizvedeti kaj več pri grajski služinčadi, pa nisem uspel. Vse, kar sem dosegel, je bilo samo toliko, kolikor mi je povedala hišna, da so graščakovi ogovarjali gospoda s »hohaj« in da je »mel gospod ime, ki si ga ni mogla zapomniti.

Pozneje knez Arsen ni več prihajal z Urbantschitschevi na počitnice v Predvor. Bilo je to prvič in zadnjič. —r.

potomstvo in je bil že odlikovan, ima posestnik in znani tesarski mojster Franc Sparovec v Lipnici pri Podnartu. Ta žrebec je bil vzgojen na Kapljenku pri Bledu.

Sadove uspešne konjereje na Gorenjskem smo imeli priliko videti nedavne dni v Lescah. Kakor vsako leto, je bil tudi letos v prvi polovici oktobra pregled plemenskih mrzlokrvnih konj. Ogled je vodil banski svetnik dr. Janžekovič, ki so mu bili pridrženi še nekateri strokovnjaki. Pripeljanih je bilo poleg 5 žrebcev še kakih 60 drugih plemenskih konj in žrebet, porazdeljenih v skupine: kobile v žrebeti in kobile v starosti od 1. do 4. leta. Konji so bili odlični, da so strokovnjaki ugotovili — in na to so lahko ponosni vsi kmetovalci radovoljskega sreza, — da niso našli še nikjer tako lepega in dobrega konjskega materiala kakor na Gorenjskem. Prvo nagrado je kot najlepša dobila mlada kobila s prekrasnim žrebcom, ki je last posestnice Marije Šmidove iz Sela pri Bledu.

To je pač najboljši dokaz, da je reja mrzlokrvnih konj na Gorenjskem ne le dosegla, marveč tudi že preokrenila ono stopnjo, na kateri je bila pred vojno, ko je Gorenjska slovela po lepih žrebetih. Cene plemenskim in tudi drugim konjem so zdaj v radovoljskem srezu precej visoke, toda gotovo ne pretirane, če pomislimo, koliko stane žrebe, preden je godno za prodajo ali vožnjo. Po navadi prodajo dveletna žrebeta po ceni 3.000 do 4.000 din. Posebno lepo žrebe je bilo že z 8 meseci prodano za 1.800 din. Odrasli konji pa imajo ceno od 4.000 do 6.000 din, seveda le mladi in lepi. Če se bodo obdr-

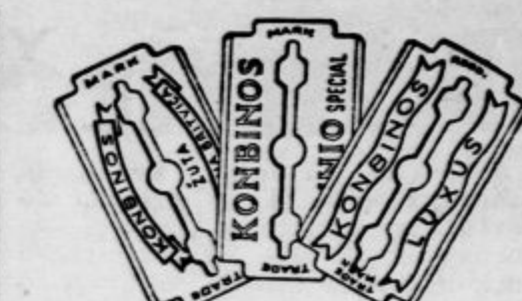
Šestnajstletnik žrtev ubijalca

Mladenič je izdihnil po dolgem trpljenju

Sv. Lenart v Slov. gor., 21. oktobra

V Lednicku, majhnem naselju v Slovenskih goricah, se je pripetil v noči od 18. na 19. oktobra obžalovanje vreden dogodek.

Po splošni navadi se zberejo fantje in dekleta ob jesenskih večerih pri svojih sosedi, kjer pomagajo »kožuhati« ali pa »lupati« seme. Tako se je zbrala tudi v tork zvečer pri posestniku Šalamunu večja skupina fantov in deklet. Po končanem delu je zavladalo veselo razpoloženje, ki je trajalo pozno v noč, dokler ga ni nenadoma prekinilo prerkanje med šestnajstletnim Francem Dajčmanom in Ivanom Pavalcem, znanim prepirlivcem in delamrznem. Pavalec je namreč očital Dajčmanu,

RUMENE zak. zašt.

KONBINOS

britvice razveseljujejo milijone samobrivcev! Nedosegljiva možnost uporabe, idealno, higijenično britje. Komad po 1, 2 in 4 din v vseh strokovnih trgovinah. Brezplačno pošljamo vzorec na poizkus, javite nam točen naslov in poklic.

KONBINOS, Maribor, poštni predal 70.

žale ugodne cene, bo konjereja na Gorenjskem gotovo še napredovala, posebno zdaj, ko imamo tako lep naraščaj. Ker je konjereja zelo važna tudi za obrambo države, je potrebno, da se ji tudi od tam posveča še večja pozornost kakor doslej. Lepe zasluge za našo konjerejo ima odsek zveze za konjerejo v dravski banovini, ki po raznih strokovnjakih, po kmečkih, konjerskih in veterinarskih možeh, vzdržuje potrebna predavanja in tudi z nagradami za lepe plemenske živali bodri Gorenjce k reji lepih mrzlokrvnih konj.

Spominska svečanost v Žalcu preložena

Celje, 21. oktobra

Kakor je »Jutro« ponovno poročalo, so nameravali v Žalcu to nedeljo počastiti stoletnico rojstva Janeza Hausenbichlerja z veliko javno prireditvijo, kakor tudi s spominsko razstavo. Obenem s Hausenbichlerjevo stoletnico so nameravali praznovati stoletnico prvega narodnega tabora v Žalcu. Danes pa je prireditveni odbor po naročilu steskega načelstva sklenil preložiti vso svečanost v celotnem obsegu na prihodnjo nedeljo 30. oktobra, ker bo 23. t. m. pogreb blagopokojnega kneza Arsenja.

Nova šola v Retečah

Škofja Loka, 21. oktobra.

Lani 15. avgusta so zapele svojo pesem lopate in ta krasnem zemljišču dveh Retečanov, ki sta prodala svet za šolske namene, se je pričela graditi nova šolska stavba. Zdaj je delo prihodnjega končano in v nedeljo ob 13. uri bo nova šola slovesno izročena svojemu namenu. Nova šola je tik prejšnje, v neposredni bližini rešetke postajališča, tako da je novi moderni hram prosvete dobro viden tudi vsem potnikom po železnici.

Okolje nove šole je naravnost romantično. Gozd, travniki in polja obkrožajo kakor v venco novo šolo, ki je bila domaćinom že tako potrebna. Stara je danaj odgrnila! Kolikokrat se je pisalo o tem! Vse od leta 1913. dalje so Retečani že mislili na židavo, ali kakor povsod — bile so ovire gospodarskega značaja tolike, da se je šele zdaj moglo pristopiti k židavi. Šola je zidaval avbenik g. Oblak iz Kranja, ostala dela pa so izveščine opravili domači obrtniki in delavci. Nova šola je štirirazrednica, učilnice obrnjene proti soncu so svetle, zračne, opremljene z izredno velikimi dvojnimi okni, šola ima prostrane hodnike za kretanje dece, vse pritlikline in stanovanje za šolskega upravitelja. Pa tudi dve sobici za učiteljsko sta zraven. Vsega šolskega prostora je

čez 3000 kvadr. metrov. Razsvetljava stavbe je električna, vodo bodo zajemali iz 25 metrov globokega vodnjaka in t. a. motor, ker so omislili hišni vodovod, Stranišča so angleška.

Stroški za šolo z inventarjem vred znašajo nekaj nad pol milijona dinarjev, kar nikakor ni mnogo. Spored blagoslovitve je naslednji: Zbiranje gostov ob 13. uri, nato bo v domači cerkvi cerkveno opravilo. Spreved bo krenil proti šoli, kjer bo pozdrav gos. om. blagoslovil, petje, deklaracija in govori. Po ogledu nove šole bo še blagoslovitev novega Doma kmetijske strojne zadruge.

Gasilska tombola na Viču

V nedeljo bodo Vičani doživeli dogodek, ki nikakor ni brez pomena za razvoj in napredek viškega okraja. Pred Gasilskim domom poleg znane Robežnikove gostilne bo ob 14. velika gasilska tombola, ki bo razdala med srečne dobitnike celo vrsto koristnih, praktičnih predmetov. Tombola bo v pravem pomenu besede prireditve za široke ljudske plasti. Dobitki ne segajo v luksuzne sfere, zato pa bo lahko toliko večje število udeležencev prišlo na svoj račun. Med drugimi bo razdeljenih 10 moških in ženskih koles, kuhinjska oprema, vreča bele moke, seženj drv, blago za moško in blago za žensko obleko, pa še mnogo drugih krasnih dobikov. Čisti dobiček pojde v plemenite namene, kar se pri gasilski organizaciji razume že samo po sebi.

Četa, ki je ena najstarejših v Sloveniji — prav lani je praznovala 65-letnico svojega obstanka — si je pred svojim jubilejnim slavljem nabavila nov, moderen gasilski avto, s katerim si je nakopala precejšnje denarne obveznosti. Njena orodjarna je opremljena z vsem najpotrebnejšim, a zmerom je treba sproti izpopolnjevanju inventarja, da ustreza nalogam, kakršne so zastavljene gasilske organizacije v važni industrijski četrti na robu velikega mesta. Viški gasilci so v teh letih sodelovali pri gašenju vseh večjih požarov v mestu in v okolici, a mnogo dela so zmerom imeli tudi na svojem domačem področju.

koruznice, ki je še niso imeli časa zvoziti domov. Tu in tam vleče mimo razstav kaka ženska otroka. Za roko ga drži, ga povleče čez krepkeje za seboj, se ozre nazaj in tlesne od jeze z jezikom, potem pa zagodrnja: »Stopi, stopi! Kristus ti moj, zima je pred vrati, dela je še toliko, ta vrag se pa ne gane, in gleda krog se, kakor bi bil čas za gledanje!« Otroku nekoliko poskoči, potem pa se spet zamisli, in mati stopi k razstavi, izmakne iz nje steblo koruznice, privzdigne otroku janko ter ga namlati po riti. Otroku kriči, pade v razgon, se omaže po obrazu s prstjo, in mati si ga dvigne v naročje ter ga nese, da bi se ne zamudila preveč. Na podstenjah pred kočami se suši fižol, ki čaka mlatcev. Tu pa tam so nasuli na podstenja tudi jabolkovih tropin, po katerih se plazijo muhe in ose, na preklajah pod napuši pa visi koruza. Vrabci sedajo nanjo in jo radovedno opazujejo, časih tudi kateri kljune po nji, če je pa ne more odlomiti, odleti.

Strehe, ki kažejo suha rebra, so dobile pokrivče. Plazijo se pokrivče po strehah in kričijo: »Debeli zalogaj žitne mi vrzi, Jakee! Zdal mi pa daj ralco, veterinico in gožico, pa na slatnarska ne pozabi! — Kristus, te pintove gožice so suhe! V mlako jih vrzi, sakramenti!«

Krave na travniku mukajo, pastirji si kurijo, se grejejo ob ognjih in so tihi; vrbje spuša s sebe list za listom, grmi rumenijo in jagjndijo postajajo goli, neke zadaj pa se že čuje vpitje krokarjev, ki se pade s severa.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Domače vesti

* Zastave na pol droga. Kr. banska uprava objavlja, da naj se v smislu zdravstvenih odlokov ministrstva prosvete izobesijo na poslopih vseh šol in prosvetnih zavodov državne zastave na pol droga do dneva pogreba Nj. Vis. kneza Arsenia Karadjordjevića.

* Navodila za vajo v zatamniti. Po naročilu kr. banske uprave bo na območju dravske banovine vaja v zatamniti v noči od 24. na 25. oktobra. Vaja se bo vršila v vseh krajih, kjer so krajevni odbori za zaščito prebivalstva pred napadi iz zraka. Izvzeti so kraji Zagorje, Hrastnik, Trbovlje, Huda Jama pri Laškem in rudniški obrat pri Rajhenburgu. V teh krajih bodo vaje v zatamniti kasneje. Opozorjamo vse prebivalstvo na splošne odredbe in predpise za zatamniti, ki smo jih objavili v večeršnjem »Jutru« in ki ne veljajo le za Ljubljano, marveč v polnem obsegu za vse naše kraje.

* Promocija. Danes ob 11. bo na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja tehniških ved iz urbanizma, g. inž. arch. Branko Maksimović, profesor teh. srednje šole v Beogradu. Njegova disertacija nosi naslov »Urbanizam u Srbiji, osnovna izpitivanja i dokumentacija« (Strani 143 s 95 slikami). Delo predstavlja prvo strokovno študijo urbanistične kulture v Jugoslaviji in izpolnjuje na izredno zanimiv način celotni pregled evropskega urbanizma. Disertacija kot rigorozna sta bila odlično ocenjena. Promotor bo g. prof. Ivan Vurlik. G. doktorju, ki je prvi na arhitekturni oddelku našo univerzo dosegel to čast, iskreno čestitamo!

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter zaradi tega največje trpe na trdi stolici, naj pijejo dnevno po eno čašo naravnega »Franz-Josef« gorenjca, ki jo je treba prejeti nekoliko segreti. Davno preizkušena »Franz-Josef« gorenjca se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

Ozi. rez. S. št. 15. 485-35

* Danes je zadnji dan, ko se s svojimi prispevki še lahko udeležite edinstvenega Braniborovega velešrečolova, ki edini nudi jamstvo za uspeh v Vašem podjetju. S 30.000 srečkami po 2 dinarja bo razdeljenih 10.000 najraznovrstnejših predmetov, ki so nam vsi v vsakdanjem življenju koristni ali potrebni. Njihova vrednost presega 200.000 dinarjev. Predčitatje si reklamni letak, ki je priložen ljubljanski nakladi našega lista! Braniborova naj-sodobnejša reklama zasluži najširšeg razumevanja, sodelovanja in podpore.

* Zborovanje invalidov. V dvorani Invalidskega doma v Beogradu zaseda plenar širšega upravnega odbora združenja naših vojnih invalidov. Ožji upravni odbor in 33 delegatov iz vse države, ki predstavljajo vse oblastne organizacije združenja, so se sestali zaradi najvažnejše zadeve naših invalidov. Invalidski zakon, ki so ga preurejali v ministrstvu socialne politike in so pri tej preureditvi sodelovali tudi predstavniki invalidske organizacije, ni prišel na vrsto zaradi razpusta Narodne skupščine. Ker pa ima vlada po finančnem zakonu vsa potrebna pooblastila, pričakuje invalidska organizacija, da bo tudi brez Narodne skupščine sprejeta uredba, ki bo rešila najvažnejšo invalidske vprašanja. Projekt te uredbe je uprava invalidskega združenja sestavila in zdaj razpravlja o tem projektu delegati invalidske organizacije iz vse države. Invalidsko zborovanje vodi predsednik združenja Božidar Nedić.

* Redni letni občni zbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani bo v nedeljo 30. oktobra 1938 ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Kazine, Kongresni trg št. 1, I. nadstropje. Upravni odbor vabi vsa v ZKD včlanjena društva, da pošljejo na občni zbor svojega delegata. Občni zbor kulturnih društev naj bo prava manifestacija nacionalnih kulturnih delavcev in sejalcev narodne prosvete.

* Popravek. Pisec razprave »Imena važnejših starejših gradov na Slovenskem nekdanj in sedaj«, ki se v »Kroniki slovenskih mest«, št. 3, zaključuje, ni L. Pettauer, kakor je 20. t. m. navedlo »Jutro«, marveč L. Pettauer.

NOVA POŠILJKA

prvovrstnega smederovskega grozdja dospela.

Gospodarska zveza
Ljubljana, Tyrševa 29. — Tel. 27-70.

* Nemščina in nemška korespondenca se poučuje v večernem tečaju pri »Christofrovem učnem zavodu«, Ljubljana, Dobrovska 15. Posebni začetniški in posebni nadaljevalni tečaj; Solina 30 din mesečno. Prijave se sprejemajo vsak dan.

* Kegljanje, ki ga je priredila podružnica Društvo sv. Cirila in Metoda v Radečah pri Zidanem mostu v mesecu septembru je prineslo glavni družbi 300 din čistega dobička. Iskrena hvala!

* Vas si je uredila muzej. Vas Vid v okolici Metkovića je edina v vsej državi in morda tudi na vsem svetu, ki si je uredila svoj muzej. Ta muzej je namenjen sicer v eni sami sobi, tvorijo pa ga najrazličnejši, po večini prav zanimivi predmeti iz starih dob. V tem muzeju bi našli marsikaj zanimivega naši arheologi in zgodovinarji. Največ starih predmetov je iz rimske dobe, ostali pa so iz poznejših dob, a imajo vsi veliko zgodovinsko vrednost za naše kraje.

* Velike nevihte s točo so razsajale v okolici Koprivnice. Pred nevihto so bili lepi solčni dnevi in nevihta sama je bila taka kakor sredi poletja. Toča je povzročila veliko škodo v severozapadnem delu koprivniškega okraja. Vihar je prekinil tudi brzojavni in telefonski promet in celo vlaki so imeli zaradi nevihte precejšnje zamude.

* Konferenca ravnateljev higienskih zavodov. Na Sušaku so se sestali ravnatelji vseh higienskih zavodov v državi, ki jih je 9, a na čelu jim je higienski zavod v Beogradu. Razpravljali bodo o poglobitvi vzajemnosti vseh zavodov in o novih smernicah za pobijanje raznih nalezljivih bolezni, v prvi vrsti pa malarije, zaradi česar je bil v Beogradu nedavno osnovan tudi centralni urad.

* Zakon o volitvi narodnih poslancev za narodno skupščino z vsemi tolmačenji, obrazci itd. in zakon o volitvi imenikov kot pravkar izšla v novi prečiščeni izdaji kot LVII. zvezek zbirke zakonov in uredb (knjižna založba tiskarne Merkur d. d. v Ljubljani). Knjižico je priredil urednik »Službenega lista kr. banske uprave« g. Robert Pohar in se dobiva pri založnici in v vseh knjigarnah, mehko vezana po 12 din, v platno vezana pa po 20 din, poštnina (1 din) posebej.

* Razprava proti razbojnikom pred bjelevarskim sodiščem se še vedno nadaljuje in je za njo veliko zanimanje prebivalstva širšega okoliša. Kakor znano, je tolpa osumljena in obtožena, da ima med svojimi žrtvami tudi puškarja in trgovca Martina Borovnika, ki je bil ubit na logarski pristavi v Okolinah. Najvažnejše pričbe tega zločina so bile že zaslišane, povabljeni pa so k pričevanju še nekateri in tako se sedaj še ne da govoriti o odgovornosti Kosakove tolpe in posameznih njenih članov za ta umor. Zdaj so na vrsti raziskave raznih pretopov in izgrediv, ki so jih povzročili člani obtožene vilske in razbojniške tolpe. Mnogo prič je opisovalo hudo pretepi, ki je bil lani v Križu. Kakor vse kaže, so ta pretepi izvajali sami člani zločinske tolpe, ker so se skregali menda pri kakih razdelitvi plena. Med spopadom so padli tudi revolverski strel in izgrediv je zahteval človeško žrtev. Obtožnica označuje kot glavnega povzročitelja pretepa člana tolpe, nekoga Ivana Blažaka, ki je vpil po vsej vasi: »Bog na nebu, ja na Križu, ne bojam se nikoga, imam dva revolversa!«

* Mošta se je napil in zblaznel. Kmet Stanko Srček v varaždinski okolici se je hudo napil mošta in postal vse divji. Z nekimi sosedi se je sprl in steval, doma pa je razbil vso posodo in pohištvo, potem pa se je spravil na streho in s težkim krepelcem razbijal opeko. Ko je to dovršil, je iz opustošene domačije zavlekel na dvorišče vso poseljeno, obleko in perilo, napravil iz vsega tega velik kup, po katerem je ves besen udrihal s sekuro. Sosedeje ga niso mogli ukrotiti in so morali pozvati na pomoč orožnike.

Willy Fritsch, Gusti Huber in Georg Alexander
vas bodo zabavali
v pikantni komediji
AMOR V FRAKU
KINO MATICA 21-24
ob 16., 19. in 21. uri!

* Trideset oboroženih vaščanov v borbi z volkodlakom. Pošast se je pojavila v pazardski občini v sarajevskem okraju. Volkodlak se je utaboril na hribu Ragali in iz občine se je zbralo in oskolilo 30 vaščanov, ki so se oborožili z najrazličnejšimi orožjem podali v borbo z volkodlakom. Alarmirali so te pogumne borce pastirji, ki so zvečer s hriba v največjem strahu prihiteli v vas. Vsi so videli volkodlaka, opisovali pa so ga različno. — Lahko te kap zadene če ga vidiš, je pripovedoval eden, strašen je, ima ogromno glavo in ogromen trebuh. — Kaj pa no, go, go vprašali? — Mislim, da nog nima, kar po trebuhu se plazi, a na vse strani se premika, da bi koga požrl. Taki opisi so povzročili po vsej vasi paniko in seveda tudi velike skrbi, zakaj prestrašeni pastirji so pritekli domov brez svojih čred. Vaščani so četo, svojih dobro oboroženih junakov sprejeli do vznjožja hriba, potem pa so borci sami nastopili svojo usodno pot z vso previdnostjo in, ko so na planoti res zagledali nestor, velik, okrogel, so kar od daleč metali vanj svoje sekire in strah jih je prevzel, ko se je slišal šum in žvižg in ko je nestor pri vsakem udarcu izpreminjal svoje oblike. Ko se je oblegana pošast naposled skoraj zrvnala z zemljo, so pogumni bojevniki pristopili bližje in eden izmed njih, ki je odslužil vojaške, je spoznal in ostalim razložil, da je bila pošast — navaden balon, ki je bog ve odkod prišel in obtičal med dračjem na planini.

TUDI ZA MAL DENAR

se dobi dobra
MOTOHOVA KAVA
Vodnikov trg 5, tel. št. 2577.
Krekov trg 11, tel. št. 2348.

* Putnikova potovanja ob Vseh svetih v Trst, Gorico in Idrijo v dnevi od 29. oktobra do 1. novembra so zagotovljena in se izvedejo neprekinjeno. Sporede dobitve v vseh biletarnah Putnika in pri poverjenikih izven Ljubljane.

* Pozor na rumene britvice! Med tisoči britvice se pojavlja že del časa vedno bolj rumena in prav požlačen britvica, barva zak. zašč. Ne samo idealno britvico, temveč tudi največkrat se lahko brije z Kombinos britvicami. Glej oglaš in ponudbo brezplačnih poskusenj!

Iz Liubliane

* Odkritje prvega spomenika Petruški. Ožji prijatelji prerano umrlega književnika, popotnika in dobitnika Radivoja Peterlina-Petruške so na Tržaški cesti v nekdanji gostilni pri Napoleonu, ki nosi zdaj Petruškovo ime, preuredili posebno sobo popolnoma v slogu strogo literarnih zahtev, kakršnega ne najdemo nikjer v Ljubljani. Soba nosi Petruškovo ime in je opremljena s pesnikovim kipcem, Bernikerjevim delom, in z več slikami, ki kažejo Petruško v najznačilnejših pozah. Stene so okrašene z verzji bohemca Petruške, ki jih je že umetniško zrisal g. Valášek, v kotu pa je omarica z vsemi Petruškovimi literarnimi deli in s spominsko knjigo, kamor vsak posestnik lahko kaj napiše v spomin nepozabnega pokojnika. Po celi sobi diha nekaj domačega, bohemskega in pesniškega, kakor da je tod razprostrto še vedno duha onega Petruške, kakršen je še pred nekaj meseci živ posedeval in kramljal v kotu tam za mizo. Otvoritev te sobe bo drevi ob 20. in ves ta večer bo posvečen Petruškovi spominu. Rajnik je imel v življenju nebroj prijateljev in čestitev. Zaradi tega smo prepričani, da bo pri odkritju prvega, čeprav skromnega spomenika našemu Ahasveru udeležba nad vse častna in se bodo pri tej priliki sestali vsi njegovi prijatelji in velik del njegovih znancev.

* Očetniki! Drevi ob 20. otvorimo v gostilni »Pri Petruški« na Tržaški cesti št. 4. posebno Petruškovo sobo. Ker je bil pok. Petruška naš častni predsednik, je naša dolžnost, da se te otvoritve udeležimo! Vsi prijatelji pok. Petruške so iskreno vabljeni!

* Zadnja pot ga. Marije Širokove. Včeraj popoldne ob 16. je nastopila zadnje zemsko pot k Sv. Križu ga. Marija Širokova, vdova po nadučitelju in mati naših znanih mladinskih pisateljev gg. Karla in Alberta Široka. Pred hišo žalosti v Karunovi ulici 10. se je zbralo lepo število pogrebcev, med njimi precej primorskih rojakov, ki so poznali blago pokojnico še iz Trsta, kjer je bil širokov dom vedno ognjišče zavrednega slovenskega življa. V jensekem večeru so krsto spustili v grob domače zemlje, ki je bila pokojni gospe tako pri srcu. Bodi blagi slovenski ženi ohranjen lep in časten spomin!

Kožuhovino

vseh vrst v velik izbiro po prav ugodnih cenah dobiti pri krznarju

JOSIPU DOLENCU

Sv. Petra cesta 19, telef. 22-62.

* V proslavo 20letnice našega osvobođenja in zedinjenja bo v Ljubljani več slavnostnih prireditev. Kot uvod v to proslavo bo svečani koncert Glasbene Matice ljubljanske v ponedeljek 7. novembra. Na tem koncertu bo krstna izvedba Škerjančevega najnovejšega dela za soli, zbor in orkester »Zedinjenje«. Skladba je napravljena na besedilo 2 Gradnikovih sonetov.

* Braniborov velešrečolov: 30.000 srečk 10.000 dobitkov. Cena srečk: 2 dinarja. Prodaja po ljubljanskih ulicah 22. in 23. 10. 1938. Razdeljevanje dobitkov 23. 10. 1938 na vrtu restavracije Zvezde.

* Volitci Sp. šiske! Ali ste se že prepričali, ali ste vpisani v volilni imenik? Kdor ne bo vpisan, ne bo mogel voliti. Informirajte se v gostilni »Štepec« kjer dobitve v času od 17. do 20. ure, v nedeljo pa vse dopoldne poljsanila.

* Mestno zdravniško službo vrši od drevi ob 20. do ponedeljka ob 8. uri dr. Žitko, Pleteršnikova ulica št. 13, telefonska številka 47-64.

* Koncert violinista Zlatka Balokovića, ki je bil napovedan za ponedeljek, 24. t. m., se ne bo vršil. Kupljene vstopnice naj se vrnejo Matični knjigarni.

* Odpoved promenaednega koncerta. Zaradi smrti Nj. Vis. kneza Arsenia odpoveduje turistični odbor za mesto Ljubljano drevi ob 18.30 napovedani promenadni koncert v Zvezdi.

* Obiščite razstavo: »Otrok v stiki in plastiki« v Jakičevem paviljonu! Odrpita vsak dan od 9. zjutraj do 18. zvečer.

* Akademski šahrska straža ima danes redno plesno vajo ob 20. v dvorani Trgovske doma.

* Združeni ljubljanski šahovski klubi, prirede danes točno ob 19.15 na verandi gostilne pri »Jerici« (Perles) poleg glavne pošte prvi propagandni brzojavnik. Borilo se bo vseh sedem ljubljanskih šahovskih klubov in če nastopi državni prvak z dvojnimi moštvo, bo sedlo za šahovnice 64 najboljših ljubljanskih šahistov. Vstopnine in prijavnine ne bo! Zanimiva prireditev, ki bomo o njej še poročali.

Kino Sloga, tel. 27-30
Videti in slišati ta film, znači najtopleje in najneposredneje občutiti vso veličino in moč romana M. GORKEGA.
Po istoimenskem romanu slavnega ruskega pisatelja MAKSIMA GORKEGA.
Danes ob 14.30 in jutri ob 10.30 po znižanih cenah od Din 2.50 dalje Grace Moore v prekrasnem glasbenem filmu

* Amaterski šahovski klub v Ljubljani je otvoril novo sezono z brzoturnirjem za prvenstvo oktobra, na katerem je zmagal Jeršin z 8 točkami od 10, sledijo Jo Jakulin 7 in pol, Zerjal 7, Čeplak in Habič 6 in pol, Stopar, Kovač, Habič itd. Dne 14. t. m. je bil občni zbor. V odbor so bili izvoljeni gg. Bizjak, Čelč, Čeplak, Habič, Jakulin, Jeršin, Kovač, Kačer, Črne in Uršič. Lepo uspeli občni zbor je pokazal, da klub zelo resno dela in da ima solidno vrsto članov. Kot najmlajši ljubljanski klub je Amaterski že prišel do borbe za 3. mesto, ki ga bo letos najbrž oficijelno zasedel. V brzoturnirju je bil pomlad z celotno 2. mestu in je nad L. S. K. tudi enkrat zmagal. Dne 24. t. m. se bo pričel splošni turnir, na katerem imajo pravico igrati vsi člani. Amaterski vabi vse še neorganizirane šahiste, da se včlanijo v njem. Nudi jim priliko, da merijo svoje moči v prijateljskih in prvenstvenih tekmah z močnimi igralci ljubljanskih klubov. Vabljeni je zlasti mlada generacija. Igralni večeri so ob ponedeljkih in četrtdih v posebni sobi gostilne »Perles« v Prešernovi ulici. Tam dobe tudi novice potrebne informacije.

* Prometne nesreče. Zadnji čas se na naših ulicah in cestah množe karamboli in nezgode, ki pričajo, da na ces'ah, zlasti na vogalih in križiščih, še zmerom ni prave discipline in reda. Včeraj popoldne sta na vogalu Knafjeve in Gledališke ulice trčila drug v drugega motorno kolo s prikolic in pa avto, ki ga je sofarala neka dama. Potniki obeh vozil so sicer odnesli zdravo kožo, a bilo je mnogo živčnega razburjenja, pa tudi škoda na materialu. V šepanju vasi je popoldne neznan kolestar podrl 72-letno mestno ubogo Francisko Žefranovo in ji strl nogo. Skoraj ob istem času je neki drugi kolestar na Sv. Jakoba trgu zadel ob 40-letno delavčevno ženo Francisko Purčevno iz Velike čolnarske ulice. Pri padcu je dobila precej hude poškodbe po glavi in po životu, pretresena pa ima tudi možgane.

* Dve nesreči pri delu. Ponoči so mestni reševalci prepeljali v bolnico 49-letnega železniškega premikarja Janeza Štreklja, stanujočega v Rožni dolini. V službi na glavnem kolodvoru si je nevarno poškodoval roko. V bolnico je moral tudi 23-letni mesarski pomočnik Jože Rebolj s Tyrševe ceste 41. Pri delu ga je stroj tako hudo udaril po roki, da je padel v nezavest.

Napeto dejanje, razkošni revijski prizori, senzacionalni zapletljaji! — Nedolžen človek obtožen najtežjega zločina
»VELIKA PUSTOLOVŠČINA«
MARIA ANDERGAST — ALBRECHT SCHÖNHALS
CHARLOTTE SUSA itd. Predstave ob 16., 19. in 21. uri
KINO UNION
Tel. 22-21

* Tudi Jože Bradeško še zmerom straši. Včeraj smo poročali o dveh nevarnih vilmolcih, Leopoldu Zaverlu in Josipu Anžurju, ki sta se nedavno pojavila v svetokriški okolici pri Litiji. Razen njiju je po naših vaseh še zmerom na delu pobegli kazenske Bradeško, ki pa se drži predvsem krajev okrog Polhovega Gradca in Vrhnike, kjer ga pred orožniki uspešno skrivajo njegovi prijatelji, ki jih nagraja s tem, da jim prinaša del tatinskega plena. A ne skrivajo ga samo iz dobičajnosti, temveč tudi iz strahu, ker je Bradeško zelo maščevalen in okreten in hodi okrog zmerom dobro oborožen. Pred dnevi so orožniki prišli na sled enemu izmed njegovih skrivališč v gozdovih nad Polhovim Gradcem, a Bradeško je bil še o pravem času opozorjen na pretečo nevarnost in se je pred zasledovalci umaknil v hribe nekje nad Črnim vrhom, nato pa se je pojavil v okolici Rovt.

* Spet vlog na Tyrševi cesti. Nedavno se je neznan tat prikradel v stanovanje Ivana Petriča na Tyrševi cesti 15. Odnese je precej dober pen: par zlatih uhonov z vdelanimi dragimi kamni, črno boco, več ruh namiznih prtov, belo žensko obleko, par škornjev, več kosov svilenega blaga in drugih predmetov v skupni vrednosti 3700 din. Poseben sladokusec je moral biti neznanec, ki se je vtihotapil v klet Elizabete Šavnikove v Tavčarjevi ulici 6 in pobral 30 seklenic malinova in 3 seklenice likerja, da je moral tovor odpeljati najbrž z vozikom.

* Zatamnjenje Ljubljane. Lepenko in papirje za zastiranje oken dobitve v trgovini Bonaf naproti pošte.

* Ljubljanskim muslimanom! Mestno poglavarstvo poziva vse v Ljubljani živeče osebe islamske veroizpovedi, da se zglašijo zaradi popisa najkasneje do vključno 5. novembra 1938 v mestnem statističnem uradu (Gospodarska ulica 15 — prej Auerspergova palača) v uradnih urah ali pa, da pošljejo v istem roku na gornji naslov svoje sledeče osebne podatke: 1) priimek in ime; 2) poklic in zaposlitev z označbo delodajalca; 3) bivališče z navedbo, od kodaj stanuje v tem bivališču; 4) imena staršev; 5) kraj in čas rojstva; 6) spol; 7) zakonsko stanje.

* Plesne vaje Svobode—Grafike vsako soboto ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

* Specialna nova vina francoskih trt iz samostana trapistov—Rajhenburg bel Pineau in črna Gamay toči restavracija Košak, Prešernova ulica.

Iz Celja

* Francoski krožek v Celju se na običnem zboru v torek 18. t. m. sprejel soglasno resolucijo, na podlagi katere bo izvrševal tudi nadalje svojo v društvenih pravih določeno nalogo, hvalačno pa odklanja kakršnokoli podporo sedanje francoske vlade. Nato je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik g. ravnatelj Jože Smertnik, podpredsednik odvetnik g. dr. Gvidon Serneč, tajnik g. profesor Jože Karba, blagajničarka gđ. Blanche Kokotova, bančna uradnica, knjižničar g. prof. dr. Franc Siljanec, odbornik, predsednik upravnega sodišča g. dr. Ivan Likar, pregledovalca računov g. prof. J. Napotnik in šol, uprav. v p. gđ. I. Zupančičeva.

* Lutkovni odred Sokolskega društva Celja-matice bo vprizoril jutri ob 15. v Sokolskem domu v Gaberju lutkovno igrice »Gašperček pri kralju Viharju«.

Kino Sloga, tel. 27-30
Danes ob 16., 19. in 21. uri PREMIJERA slikovitega in globoko pretresljivega filma
NA DNU
v istoimenskem romanu slavnega ruskega pisatelja MAKSIMA GORKEGA.
Danes ob 14.30 in jutri ob 10.30 po znižanih cenah od Din 2.50 dalje Grace Moore v prekrasnem glasbenem filmu

* Jubilej kulturnega delovanja obhaja letos g. Pec Šegula, ki vodi že 10 let pevski zbor Celjskega pevskega društva. S svojim neumornim in požrtvovalnim delom si je pridobil mnogo zaslug za razvoj zborstva v Celju. Kot učitelj petja na državni meščanski šoli ima najlepše uspehe, o katerih pričajo zlasti vsakoletni javni nastopi njegovega mladinskega pevskega zbora. Uspešno se je uveljavil tudi kot učitelj solopetja na tukašnji Glasbeni Matici. Največje zasluge pa si je pridobil za Celjsko pevsko društvo. Pod njegovim vodstvom je doseglo društvo odlične uspehe, ki so lahko Celju v čast in g. Šegula v zadoščenje. Zato uživa sloves pesnega glasbenega delavca in med glasbo ljubčim občinstvom mnogo simpatij. Idealnemu in požrtvovalnemu kulturnemu delavcu želimo še mnogo uspehov! Kakor smo izvedeli, bo proslavilo CPD jubilej svoje ga priljubljene pevovodje na koncertu dne 12. novembra v Narodnem domu.

* Članice Sokolskega društva Celja-matice, ki so se vpisale v oddelek starejših sester, bodo imele svoj redno tečajev ob ponedeljkih in četrtdih od 16. do 17. v mestni telovadnici. Pričele bomo v ponedeljek 24. t. m. Pridite vse!

* Strelska tekma Strelske družine v Celju se bo pričela v nedeljo 23. t. m. ob pol 9. na strelišču v Pečovniku. Vabljeni so tudi druge strelske družine.

* Celjski šahovski klub bo gostoval v nedeljo 23. t. m. v Mariboru in bo igral revanšni match s tamkajšnjim šahovskim klubom UJNZB. Celjski šahisti se bodo odpravili iz Celja v nedeljo z vlakom ob 7.39 zjutraj.

* Cankarjevo »Lepo Vido« bodo vprizorili dijaki FS mariborske klasične gimnazije danes ob 20. v celjskem gledališču v počastitev 20letnice smrti Ivana Cankarja. Udeležite se predstave v čim večjem številu!

* Frischautov dom na Okrešlju bo oskrbovan 22. in 23. t. m. in od 29. t. m. do 1. novembra. Snega nikjer. Lepa prilika za poset Okrešlja in za vzpon na okoliške gore.

* Janežič je podlegel poškodbam. 17 letni kleparski vajenec Emanuel Janežič iz Trnovelj, ki ga je bil tovrni avtomobil g. Groba s Sp. Hudinje v sredo zvečer na banovinski cesti blizu milarne »Hubertus« zadel ter mu prekal lobanjo in dvakrat zlomil mesno nogo, je včeraj ob 12. v celjski bolnišnici podlegel poškodbam.

* Uršulin sejem. Današnji kramarski sejem v Celju (sejma živine zaradi silnave in parkietke ni bilo) je obiskalo srednje število prodajalcev. Tudi kupcev ni bilo mnogo. Kupčija je bila povprečna. Na sejmu je neznan storilec dopoldne v Prešernovi ulici ukradel posestniki Mariji Cokanovi z Dobrove pri Celju iz zepa predpamnika denarnico s 760 din.

Iz Maribora

* Akcija mariborske gledališke uprave za ugodnejše železniške zveze. Kakor znano trpi mariborsko gledališče precej zaradi neugodnih povratnih železniških zvez, ki onemogočajo okoličanom posest gledaliških predstav. Kakor se čuje, je sedaj mariborska gledališka uprava skupno z ljubljansko sprožila akcijo, da se omogočijo ugodnejše povratne železniške zveze s polovično voznino na progah Maribor—Ruše in Maribor—Pragersko. Ti specialni povratni vlaki naj bi vozili ob sobotah, nedeljah in praznikih ob pol 24 do 24. Nedvomno bi uspešnost takšne akcije mariborskemu gledališču v frekventnem obziru mnogo pomagala.

* Iz gledališča. Nocoj premiera klasične operete »Boccaccio«. Prvi nastop novega tenorja Manoševskega v naslovni vlogi. — Jutri pop. zabavna meščanska komedija »Dva tuceta rdečih rož« ob znižanih cenah. Jutri zvečer komedija »Kar hočete«.

* V spomin 20letnice smrti Ivana Cankarja bo drevi v Kazini spominski večer.

* Obrtniški tečaji. V Maribru se pripravljajo obrtni knjigovodski tečaj, tečaj za strokovno računstvo, mizarski risarski tečaj. Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno pri obrtno pospeševalnem referatu na sreskem načelstvu. Mariborska poslovna zbornica obrtno pospeševalnega zavoda priredi strokovni tečaj za mesarske in klobasičarske pomočnike iz mesta in okolice. Tečaj bo trajal najmanj 12 ur. Prijavit se je v dopoldanskih urah v obrtno združenje nadzorništva na sreskem načelstvu.

* Študijska knjižnica dobi kazinsko dvorano. Nekdanj smo poročali o načrtu, da se velika kazinska dvorana dodeli lepo razvijajoči se študijski knjižnici, ki nujno potrebuje novih prostorov. Razen tega naj bi se priključila študijski knjižnici tudi sosedna mala dvorana, ki služi gledališkim vajam. V tem načrtu je tudi primerna kompenzacija Narodnemu gledališču. Sedanje pritično upravno poslopje v Slovenski ulici naj bi se nadzidalo. Ta načrt se bliža sedaj realizaciji in bodo o dodelitvi kazinske dvorane študijski knjižnici razpravljali mestni odborniki na VI. redni seji v sredo 26. t. m.

* Šahovske novice. V petem kolu šahovskega prvenstva UJNZB je Reinsberger premagal Karla, Lukeš jun. Voduska, Kuster Mišuro, Skala Geigerja, Rupar Anteja, Peče Marvina, Lukeš sen in Sket sta remizirala. Stanje po petem kolu: Kuster 4½, Peče, Skala 4, Lukeš sen, Reinsberger, Mišura, Marvin, Rupar, Ante in Sket po 2½, Lukeš jun. 2, Vodusek, Geiger 1. Šesto kolo torej.

* Starše opozorjamo, da bo občni zbor društva šola in dom v ponedeljek 24. t. m. v prostorih Ljudske univerze ob 20. Na dnevnem redu je tudi predavanje prof. Bizjaka »Stiki med šolo in domom«.

* Znak za zatamnitev Maribora ob priliki nočne protiletalske obrambe v noči od 24. na 25. t. m. bodo dali zvonovi in tivrniške sirene okoli 19.

* »Uradniški kino« je kupil Putnik. Mariborska šegavost je ustvarila za tisti kino na prostem, ki predvaja vsak večer pred množico Mariborčanov na Trgu Svobode pretežno propagandne in komične vedre filme, pojem »uradniškega kina«. Ta kino, ki je bil last g. S. Radoliča, je kupil sedaj naš mariborski Putnik, ki je postal v ta kino na prostem v službo tujkoprometne propagande. V okviru organizacije Putnika se je organiziral poseben oddelek, ki ima nalogo filmske propagande Putnikovih teženj. Ta oddelek vodi g. Evgen Bergant.

* Cerkev sv. Barbare na Kalvariji je tudi na dnevnem redu seje mestnega sveta 26. t. m., ki bo razpravljala in sklepala o prepisu lastnine in komično vedre filme, pojem »uradniškega kina«. Ta kino, ki je bil last g. S. Radoliča, je kupil sedaj naš mariborski Putnik, ki je postal v ta kino na prostem v službo tujkoprometne propagande. V okviru organizacije Putnika se je organiziral poseben oddelek, ki ima nalogo filmske propagande Putnikovih teženj. Ta oddelek vodi

Gospodarstvo

Vinska in sadna letina v ormoško-ljutomerskem okolišu

Ormož, 20. okt. Pričetek vinske trgatve je bil letos obilno določen za 10. oktober. Nekateri nestrpni sicer niso mogli pričakati tega termina, bili pa so kaznovani s tem, da je bila gradacija mošta izprešanega pred 10. oktobrom slaba, kar se tiče sladkorja. Klosterneburška tehtnica je pokazala 14 — 16 stopenj, redkokdaj pri finih vrstah 17 stopenj. Krasno, lahko bi dejali poletno vreme v oktobru, ki je trajalo vse do zadnjih dni, je na razvoj grozdja zelo ugodno vplivalo. Onih vinogradnikov, ki so prebrano brali, ni bilo mnogo. Splošna trgatva se je začela 12. t. m. in ti mošti so pokazali zelo ugodno gradacijo. Beli burgundec ima skoro povsod preko 20 stopenj, muškati silvanec 19 do 20, laški rizling 18 do 19, šipon 19 do 20, mešani nasadi 17 do 20 stopenj, v izjemnih primerih pa so bile dosežene še ugodnejše gradacije. Kislina je v vseh teh moštih primerna, tako da v pretežni večini pri moštih, prešanih po 10. oktobru, ne bodo potrebne korekture.

Res je precej grozdja naglani in so se dotični grozdi pri lepem vremenu popolnoma posušili. Vsi, ki so dolgo čakali s trgatvijo, imajo seveda pri boljši kakovosti manj mošta. Prve cenitve glede letošnje množine pridelka so vsekakor preoptimistične. Vinogradniki so nabrali manj, kakor so mislili, vendar je dobljena količina zadovoljiva. Računamo lahko v ormoško-ljutomerskem okolišu s povprečnim pridelkom 15 do 18 hl na or. V splošnem bo trgatve do nedelje končana. Večji posestniki bodo imeli posla še drugi teden. Če se bo vsebina sladkorja še kaj dvignila, bo to šlo na račun množine pridelka.

Največje tržišče za vinske mošte je se-

daj Ormož, kjer sta dva trgovca in ena zadruga. Ti so izredno živahno nakupovali, zlasti rano brane mošte in to po cenah 2 do 4 din po vsebini sladkorja (za mešane nasade do 20 stopenj sladkorja). V sortiranih moštih se trgovina še ni posebno razvila. Tu se prične kupčija navadno po vrenju. Prepričani smo, da bo letos na razpolago dovolj prvotnega blaga tudi za najbolj razvijene kupce.

Ze mnogo let je od tega, da so bile zaloge starih vin ob trgatvi tako majhne kakor letos. Kolikor se dobe še stara vina — po večini so to sortirana — se kupujejo v malih množinah in se doseže za liter 7 do 8 din.

V posameznih manjših predelih ormoško-ljutomerskega okoliša, zlasti okoli Ivanjke, je tudi sedaj letos dobro obrodilo. Splošno se je rano sadje zelo ugodno prodajalo. Zadnje tedne pa je spričo mednarodnih dogodkov kupčija popustila. Kot kupci so izostali Čehi, pa tudi Italijani in Francozi se niso pojavili. Izvažajo se z malimi izjemami le v Nemčijo. V zadnjih tednih, ko se ni izvažalo, so se pojavili spekulanti, ki so kupovali blago po precej nižjih cenah. Po večini so se proizvajalci dobro držali in niso prodajali. Vendar se je našlo tudi precej takih, ki so dali blago za vsako ceno. Sedaj se plačujejo jabolka (mošanički, bobovci, kanadke) producentu po 2.25 do 2.50 din za vagonsko blago. Vsak producent pa ve, da je tudi ta cena prenižka glede na ceno, ki jo plača Nemčija. V Mariboru se je ustanovil poseben urad za pospeševanje sadne trgovine. Proizvajalci doslej žal nismo opazili ugodnih posledic od delovanja tega urada.

gleđu tekstilnega blaga, stekla, izdelkov keramične industrije itd. V Trstu računajo, da se bo zaradi priključitve sudetskonoemškega ozemlja dosedanj českoslovaški delež zmanjšal za približno eno tretjino. K temu pripominja »Kölnische Zeitung«, da bi tržaška luka utrpela izpadek 150.000 ton letno le tedaj, če bi celotno sudetskonemško ozemlje v bodoče navezalo svoj prekomorski promet preko severnih nemških luk. Računati pa je, da bo šel v bodoče le del sudetskonemškega tranzita preko severnih luk. Na koncu pravi list, da bo politična reorganizacija tržaškega prometnega zaledja prinesla temu zaledju gospodarski razmah, od katerega bo končno profitiral tudi Trst.

Českoslovaško-nemški sporazum glede obnove prometa. V okviru berlinskih pogajanj med Nemčijo in Českoslovaško zaradi obnove železniškega prometa je bil te dni dosežen sporazum, po katerem se bo najprej pričel dovoz premoga iz severnočehskih prekomorskih revirjev, ki so pripadli Nemčiji. V prihodnjih dneh bo deloma obnovljen tudi tovarni promet med Českoslovaško in zasedenim sudetskim ozemljem. Glede na vesti, da bodo škodevne tvornice prenehale obratovati, poročajo iz Prage, da so vsi oddelki škodovnih tvornic v obratu prav tako kakor ostala podjetja škodovega koncerna.

Českoslovaška ukinila izvozne prepovedi. Českoslovaško ministristvo za narodno obrambo sporoča, da so izvozne prepovedi v smislu čl. 6 mobilizacijskega proglasa ukinitve. Za izvoz veljajo v bodoče predpisi, ki so veljali pred mobilizacijo.

Ustanove sklada viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za podpiranje ostrovašenih in onemoglih bivših pripadnikov Zbornice za TOI. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1938. za uboge onemogle bivše svoje pripadnike in njihove vdove ustanove po 100 din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 20. novembra 1938, podprte z dokazili in opremljene s potrdilom občinskega urada in pristojnega združenja, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, pa je sedaj ne izvršuje več, ker zaradi onemoglosti ne more več delati in je obubožal, odnosno da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega zborničnega pripadnika. Prošnje mora vlagati vsak prošilec zase in se prošnji sestavljenih po skupinah ter prošnji prošilcev, ki nikdar niso izvrševali samostojno kake obrti ali trgovine, ne more upoštevati.

Borze

21. oktobra

Na ljubljanski borzi so se angleški funti v privatnem kliringu danes trgvali nespremenjeno po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se grški boni nadalje okrepili ter so bili zaključeni po 38.28 (v Beogradu po 38.00). Nemški klirinski čeki so se za malenkost dvignili: in stanejo v Ljubljani 13.90, v Beogradu 13.955 in v Zagrebu 13.92, odnosno za 15. november 13.86.

Na zagrebškem efektu tržišču je vojna škoda pri mirni tendenci notirala 466.470 (v Beogradu je bil promet po 466.75). Zaključki pa so bili zabeleženi v 4% agrarnih obveznicah po 60 in v 8% Blairovem posojilu po 97.50 (v Beogradu po 97).

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2391.35—2405.95, Berlin 1754.23—1768.10, Bruselj 741.94—747, Curih 996.45—1003.52, London 208.41—210.47, New York 4361—4397.32, Pariz 116.47—117.91, Praga 150.43—151.54, Trst 230.19—233.27.

Curih. Beograd 10, Pariz 11.72, London 20.95, New York 40.75, Bruselj 74.50, Milan 23.1750, Amsterdam 234.90, Berlin 176.50, Stockholm 107.90, Oslo 105.2750, København 93.5250, Praga 15.10, Varšava 82.75, Budimpešta 87.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 466—470, 4% agrarne 59.50—60, 4% severne agrarne 58—59, 6% beguške 88.50—90, 6% dalm. agrarne 88—89, 7% stabiliz. 97—98, 7% invest. 98—99, 7% Seligman 100 den., 7% Blair 90.3750—91.50, 8% Blair 97.25—99; delnice: Narodna banka 7350 den., PAB 222 bl., Trboveljska 200 bl., Oceanica 530 den., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda: 466.75—470.50 (466.75), za dec. — (469.50), 4% agrarne 60—61, 4% severne agrarne 58.50—60, 6% beguške 89.75—90 (89.75), 6% dalm. agrarne 89—89.25 (89), 7% stabiliz. 96.50—97 (96.50), 7% invest. 98.50—99.50, 7% Seligman 101 den., 7% Blair 90.50—91.50.

8% Blair 97—98 (97), Narodna banka 7420 bl., PAB 222—223 (222).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 21. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 65.875, za maj 67.125; koruza: za maj 49.375.

+ Winnipeg, 21. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 61.50, za dec. 60.875, za maj 63.875.

+ Novosadska blagovna borza (20. t. m.). Tendence nespremenjena. Pšenica: gornjebaška, 80 kg 153 — 154; sremska, slavonska, 79/80 kg 151 — 153; gornjebaška, 79/80 kg 153 — 154; baška, okolica Novi Sad in Sombor, 78/79 kg 152 — 153. Rž: baška 144 — 146. Jčmen: baški in sremski 64/65 kg 148 — 152; pomladni 68 kg 180 — 185. Oves: baški sremski slavi. 135 — 138. Koruza: baška in sremska 121 — 123; banatska 120 — 121. Moka: baška in banatska 0 kg in 0 kg 250 — 260; 2 kg 230 — 240; 5 kg 210 — 220; 6 kg 190 — 200; 7 kg 160 — 170; 8 kg 110 — 115. Orobuto: baški 93 — 99. Fižol: baški beli brez vreč 290 — 295.

+ Budimpeštanska terminska borza (21. t. m.). Tendence stalna. Koruza: za marec 16.46—16.48, za maj 15.40—15.41.

BOMBAZ

+ Liverpool, 20. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 4.78 (prejšnji dan 4.82), za dec. 4.77 (4.80), za maj 4.70 (4.73).

+ New York, 20. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 8.41 (8.26), za april 8.22 (8.06).

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

Koncert Grafike v Kranju. Zvezna organizacija grafičnih delavcev iz Ljubljane priredi drevi ob pol 21. v veliki dvorani Narodnega doma v Kranju izbran koncert. Organizacija praznuje letos 70. letnico in bo priredila podobne koncerte tudi po drugih mestih Slovenije. Obisk grafičarjev v Kranju nam je vedno dobrodošel. Ze precej let pa nismo imeli prilike poslušati tega prvovrstnega pevkega zbora. Zato jih tem topleje pozdravljamo in obisk današnje prireditve kranjskemu meščanstvu prav toplo priporočamo. Po koncertu bo zabava s plesom.

Iz Jesenic

Tombola Sokolskega društva Jesenice se bo vršila nepreklicno v nedeljo, dne 23. t. m. ob 15 uri pred Sokolskim domom.

Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3. pop.) vefilim »Divji lovec« po romanu Ganghoferja. Med dodatki tudi kulturni film »V pasjem carstvu« in Paramountov zvočni tehnik. — Sledi vefilim »Hajduk Janošik«.

Iz Tržiča

Kino predvaja danes in jutri v nedeljo vefilim »Parada smrti«.

Iz Trbovelj

Šahovski klub Trbovlje, ki je lansko jesen proslavil desetletnico društvenega delovanja s krasno uspešnim brztornirjem slovenske šahovske zveze, je bil tudi v preteklem letu prav pridno na delu. Predsednik kluba g. dr. Hugo Baumgarten je z njemu lastno iniciativnostjo tudi letos umel vzbuditi med našim prebivalstvom zanimanje za šahovski igro ter razen izobraženstva uspel pridobiti za naš šahovski krožek zlasti delavske kroge, delavcev je v društvu že prav lepo število. Lanska jubilejna prireditev je sploh poživela društveno delovanje, saj šteje klub danes preko 30 aktivnih članov, da ne računamo mladine, ki bi seveda želela, da se izuri v tej eksaktni igri in bistri svoj um. Klub obvešča svoje člane, da je po poletnem odmoru otvoril zimsko igralno sezijo in bo prirejal šahovske društvene igre redno vsak tork in četrtek ob 19. v rudniški restavraciji. Novi člani, ki jih klub sprejema istotam ob društvenih sestankih, so seveda dobrodošli. Šahovski pokret naj bi se predvsem bolj razširil med našim izobraženstvom, ki ga je pri nas pač prav lepo število. Obveščamo prijatelje šaha, da se v kratkem prične tudi vsakoletni turnir za prvenstvo kluba odraslih, ki ga bo letos moral braniti dosedanj prvak g. Jože Pakj. V krogih šahovskih simpatizirjev se izraža želja, da bi se letos spet uvedel podučni tečaj za mladino, kakor se je vršil uspešno že predlanskim. Tečaj za mladino bi bil zlasti v našem delavskem revirju priporočljiv tudi iz vzgojnih ozorov. Trboveljski šahistom želimo pri njihovem novem delu mnogo uspeha in napredka.

Povečana produkcija premoga

Po uradnih podatkih ministristva za gozdove in rudnike je znasala v septembru produkcija premoga v vsej naši državi 496.119 ton nasproti 428.294 tonam v istem mesecu septembra in 372.644 tonam v predlanskem septembru. V primeri z lanskim septembrom se je naša produkcija premoga letno povečala za 67.825 ton ali za 15.8 odstotkov, v primeri s predlanskim septembrom pa za 123.655 ton ali za 33 odstotkov. V prvih treh četrtletjih letošnjega leta se je produkcija premogovnikov v Jugoslaviji povzpela na 1.435.559 ton. V primeri s prejšnjima dvema letoma nam kaže statistika naslednjo sliko:

jan.—sept. 1936	3.088.002 ton
jan.—sept. 1937	3.608.555 ton
jan.—sept. 1938	4.135.559 ton

Letošnja produkcija premoga je bila za 526.704 tone ali za 14.6% večja nego lani in za 1.047.557 ton odnosno za 34.4% večja nego v istem razdobju leta 1936.

Ostala rudarska produkcija kaže v septembru delno nazadovanje. Tako je znasala produkcija železne rude 49.695 ton (lani 52.879, predl. 45.095), produkcija svinčeno-cinkove rude pa je znasala 70.018 ton (lani 71.977, predl. 65.357 ton). Obilno se je v septembru zmanjšala produkcija bakrene rude, ki se je v prejšnjem mesecu še gibala na višini 64.000 ton, v oktobru pa je popustila na 22.357 (lani 55.800, predl. 43.390). Produkcija bauxita je prav tako nekoliko nazadovala, in sicer na 45.495 ton (lani 54.667), produkcija pirita pa se je za nekoliko dvignila na 15.985 ton (lani 12.922).

Pogajanja zaradi izvoza lesa v Madžarsko

Ze včeraj smo na kratko poročali o bližnjih trgovinskih pogajanjih z Madžarsko, ki bodo važna zlasti za interese naših lesnih izvoznikov. Iz Beograda sedaj poročajo, da se je zadnje dni mudil v Budimpešti šef oddelka pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine inel. Ivan Durbavci, in sicer na povabilo madžarskega urada za zunanjo trgovino, ki je od 1. t. m. kompetenten za reguliranje uvoza lesa v Madžarsko. Pri tej priliki je imel delegat našega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine razgovore o aktualnih problemih izvoza jugoslovenskega lesa v Madžarsko. V prvi vrsti je razpravljal o vprašanju novega madžarskega režima uvozne trgovine za les in o vplivu, ki ga

bo imelo izvajanje tega režima na interese jugoslovenske izvozne trgovine. Neobvezni razgovori so bili tudi o vprašanju povečanja madžarskih nakupov mehkega rezanega lesa v naši državi. Naš delegat se je prav tako pogajal glede tehnične strani izkoriščanja pogodbenih kontingentov, nadalje glede rajoniranja prodaje jugoslovenskega mehkega rezanega lesa v Madžarski, kakor tudi glede uvoznih dovoljenj za uvoz jugoslovenskega lesa v Madžarsko. Jugoslavija zahteva ukinjenje nekaterih taks, ki obremenjujejo uvoz jugoslovenskega lesa. Postavljene pa so tudi nekatere zahteve glede podaljšanja uvoznih dovoljenj za uvoz lesa v Madžarsko z madžarske strani je bila izražena želja, da bi omogočili vsaj v določenem omejenem obsegu oskrbo madžarskih žag z našim okroglim lesom. Razgovori so bili zaključeni s tem, da je bil podpisan protokol, v katerem so navedeni sklepi pogajanj poleg obojestranskih predlogov in želj ki se imajo predložiti na merodajnih mestih v obeh državah.

Gospodarske vesti

— Bodočnost Trsta. »Kölnische Zeitung« prinaša v četrtkovni številki zanimiv članek o bodoči usodi Trsta, kjer pravi med drugim naslednje: Po priključitvi Avstrije k Nemčiji so nastopili spomladni za Trst težki časi. Luški promet je nazadov zaradi manjšega prometa avstrijskega blaga in deloma zaradi splošnega konjunktura zastoja. Tržaška luka se ni mogla tako naglo prilagoditi političnim spremembam svojega prometnega ozadja. Priključitev sudetsko-nemškega ozemlja k Nemčiji prinaša tržaški luki letos v drugič skrb. V lanskem letu je znašal luški blagovni tranzit 3 milijone ton; od tega je odpadlo na promet avstrijskega blaga 0.8 ton, na promet českoslovaškega blaga pa okrog 0.5 milijona ton. Glede tranzita avstrijskega blaga je prišlo letos že do dogovora med Nemčijo in Italijo, ki upošteva življenjske interese Trsta, kajti preje sta šli preko Trsta dve tretjini avstrijskega prekomorskega prometa, preko Trsta pa je šel tudi več avstrijski izvoz v Italijo. S sporazumom med Nemčijo in Italijo se je tarifna pozicija Trsta preje izboljšala kakor poslabšala. Onih 500.000 ton českoslovaškega tranzitnega blaga, ki je šlo lani preko Trsta, je predstavljalo v celotnem tranzitu tih milijonov ton precejšen faktor. V bodoče je računati s tem, da se bo ta promet nekoliko zmanjšal, zlasti v po-

Na robu kočevskega rudnika

V oktobru 1938 »Take jeseni pa že dolgo ne« me je ogovoril upokojeni rudar. stari Brevec, dvignil taskavo, težko roko proti čelu in se ozrl po brezovem gozdičku, polnem jesenskega sonca. »Res ne.« sem mu dejal, ga vprašal po tem in onem. nato pa stolil čez travnik proti Trdnjavi. Hiše delavske kolonije so se mi zdele to pot kakor umite. Vse so bile neke svetle in prijazne. Ne vem, ali zaradi suhega bleška jesenskega sonca ali pa so redni štihi zadnjih mesecev tako blagodejno vplivali na kolonijo in njene prebivalce, da je bilo vse kakor ob trgatvi tam preko Roga na Dolenjskem. Kaj pa, če se je le meni tako zdelo?

Se nekaj korakov in stal sem na obronku, pod katerim je še pred poldrugim desetletjem tisoč in še več rudarjev kopalo, nakladalo in prevažalo črni diamant. To je bilo življenje takrat! Slovenci Kočevjarji, Dalmatinci, Bosanci... In denarja je bilo. Krčmarjem se še danes toži po tistih časih, ko se je ob sobotah in nedeljah pretakalo vino iz štefanov po grlih, pa tudi po mirah in po tleh. Skoro vsako soboto je eden »reva v rokah nosil«. Vsega je bilo, samo zavednosti, pameti in discipline je manjkalo. Dela dosti, delavcev premalo... Črna in siva je bila rudniška kotanja. Na bregu so se kakor mravlje pregibale sklenjene postave in enakomerno udarjale s krampi. Proge so bile razpredene po dolini in vsekane v bregove, vrste huntuov so čakale na tovor, lokomotive so piscale in kakor igračke drčale po progah. Bagarji so pa lezli počasi kakor želve in hreščali s svojimi težkimi lopatami. Daleč proti Klinji vasi je segal dnevni kop, daleč tja so trljali hanti, na desni pa se je bila Salika vas s

svojimi zelenimi vrtovi že čisto približala črni dolini.

Vsega tega ni več... Ritem delo ne udarja več že od daleč na uho. Minilo je, kakor bodo minili ti čudoviti jesenski dnevi. Ko je prodrla železnica skozi gozdove do Kočevja, je stala na kraju današnjega rudnika glažuta. Črni diamant pa je izpodrinil krhko steklo. Krampi s svetilkami in krampi so pretaknili vse podzemeljske poti in je mlači zemlji njene zaklade. Vedno več iskalec je bilo, nato je bilo že videti, da so se utrudili, da so vendar spet prišli. Malo jih je, samo peščica, ne mirujejo pa ne. V zemlji jih nekaj rije, na dnu kotanje pred menoj se giblje nekaj postav. po pobočni progi se počasi vlečeta dva hunta, na desni zija odprto žrelo kakor vhod v podzemlje, na strani proti Saliki vasi drda celo lokomotiva. Ves ostali ogromni prostor pa je že zarasel s travo, lapuhom, grmičevjem in majhnimi brezami. Proge so razdrte, mirujoče bagre in lokomotive so odpeljali, tu in tam stoji kup gnijočega progovnega lesa. Narava s svojim zelenjem in drevesi zopet jemlje, kar je bilo od vekomaj njegovega. Ne, to niso Trbovlje, kjer je vse črno in sajavo, kjer je sam premog; po hišah ga je, po obrazih in dušah.

V teh dneh je tukaj toliko sonca. Ozračje je suho, tu pa tam se zasvetlika nit pajčevine, na obzorju je rahlo motno. Pridelki z bližnjih rudarskih njiv so že doma, ostala je le še dobra, rjava zemlja, ki bo ob času ponovno rodila. Leto za letom da, da bo kaj za otroke po kolonijah. Zarasla rudniška kotanja je ponekod že čisto zelena, grmičevje rjava, plazilka se vzpenja v soncu s svojim krvavo rdečim, kovinastim sijajem. Brezov gozd, pomešan z

redkimi bori, leži na vsej severni strani. To so tiste breze iz Andrejeva, iz njegovega »Mladoletja«! Tanka bela stebela, listje na rahlo trepeče, redke lističe se odtrga in se, zaziblje na suha tla... Praproj je pokošena, skozi brezovje je videti Corpus Christi, cerkvice in pokopališče, kjer skrbne roke že čistijo, ravnaajo in pripravljajo za dan vseh mrtvih. Nad mestom se vije dim, sonce se bliža zatonu, kar hitro bo zabele. Proti severovzhodu pa se še vse svetlika. Mirnem, skorodno ostrem sončnem svitu. Niti oblaka ni na obzorju. Hribovje okrog Roga je zajeto v kalajdoskop barv, ki jih čara sonce iz bukovih in smrekovih gozdov, pomešanih v naravni neurejenosti. Vsi ti bogati gozdovi se vijejo do dolenjskih gričev in vinogradov, kjer se zdaj razlega vrisk veselih ljudi, pesem žarečih deklet, trgovci in plodnosti zemlje na čast. Iz daljave čuješ to pesem in poje jo tvoje srce. Saj je celo cerkvice sv. Ane zajeta vraga. Kar smehljaja se z griča, niti sledu ni na njej po brečih svečah in kadilu.

Do mesta pod menoj že segajo sence. Od vznožja mestnega vrta proti Slovenski vasi se dvigajo rahle meglice. Na travniku pod Trdnjavo pase pastir in kuri ognj za košanje. Približa se mu gruča rudarjev, ki se vračajo s štiha. Dobro volje so danes, trudni so, pa se jim kar nič ne mudi domov. Solnca je malo pri nas... Krenem mimo kolonije, stari Brevec me pokliče, rad bi rekel še dve, tri. O Vestfaliji pripoveduje: »Delali smo, pa smo tudi zaslužili!« Vesel sem pogovora s starim Brevcem, ker je drugače tako redkobeseden, kar molčeč možak. Ne pije, samo cigareto si rad prižge. Včasih je nosil prapor v sprevodih in na zborovanjih. Trši je od premoga, pa dober in pristen kakor vino in kruh. »Pa se kaj pridi mimoo, mi zaklice, ko odhajam po stezi navzdol.

F. Müller-Partenkirchen:

Vrstni red

Moja hčerka je morala napisati naloge: Kako si zamišljam svoje življenje. Napisala je takole: — Najprej dovršim šolo, potem dobim fantka, potem punčko in potem se omožim. — Ko je dobila nalogo vrnjeno, je bilo na robu zapisano z rdečilom: — Vrstni red! — Aha, si je mislila Lizika, da sem navedla fantička pred prakov punčko, to go spodični učiteljci ni všeč. In je napisala popravo: — Najprej dovršim šolo, potem dobim punčko, potem fantka in potem se poročim. — Vrstni red!! — se je glasil rdeči opomin na robu, toda tokrat z dvema klica-jema.

Lizika je napisala popravo: — Najprej dobim punčko, potem dovršim šolo... Toda gospodična učiteljica je vrgla zvezek pred njo in je rekla: — Neverjetno! — Nato je Lizika postavila fantička pred šolo. Gospodična učiteljica pa se je razhudila, da to že pozna in da Lizika uganja to iz gole kljubovalnosti. Zda se je Lizika odločila, da postavi poroko pred šolo. Gospodična učiteljica jo je obrišala z zvezkom okrog ušes. Lizika se je jokala in je tulila. Kako naj vendar bo prav? Da, to mora človeku notranje dostojanstvo samo povedati. Bodi že, da Lizika tega dostojanstva ni imela, ali pa da je pri njej to dostojanstvo stalo ravno na glavi. Postavila je punčko pred poroko in fantka za poroko. Vsa obokana je prišla Lizika domov. Molče je pokazala na rdečo žarečo obrobno opombo:

— Obični šolski učitelj Sokol Trbovlje v soboto 22. t. m. ob 20. Zbor se bo vršil v prostorih Sokolskega doma. Na sporedu bodo poleg poročil o delu trboveljskega Sokola v preteklem poslovnem letu volitve načelstva in uprave. Na zboru bo pa tudi govora o proslavi tridesetletnice Sokola Trbovlje, ki se bo izvedla v jubilejnim letu se celo vrsto prireditve. Vljudo je vabljenno vse članstvo, da se občnega zbora udeleži v polnem številu.

Iz Ptuj

J— Zvočni kino Ptuj predvaja drevi ob 20. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. film »Nevarna igra«. Pred predstavo Fox tehnik in kulturni film o naši državi.

Iz Ljutomera

IJ— Zvočni kino Sokolski dom v Ljutomeru predvaja drevi ob 20. in jutri v nedeljo ob 4. popoldne in ob 8. zvečer film »Meni zapoj«. V glavni vlogi slavna pevka Grace Moore. Kot dodatek Foksov zvočni tehnik, Naslednji film dne 29. in 30. t. m.

★

BLed. Zvočni kino predvaja danes in jutri film »Stjenka Rasin« s sodelovanjem pevskega zbora ruskih kozakov.

CRNOMELJ. Sokolski zvočni kino v Crnomelju predvaja drevi ob 20. in jutri ob 4. popoldne in 8. zvečer film »Tarzan-zmagovalec«.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja nocoj ob 20. uri in jutri ob 15.15 ter 20. uri prekrasno filmsko delo »Kreutzerjeva sonata« po istoimenskem romanu pisatelja Leva Tolstaja. Za dodatek: Paramountov zvočni tehnik.

Odlikovanje naših izseljencev v Nemčiji

Beograd, 21. okt. p. Odlikovani so: z redom sv. Save 3. stopnje šef oddelka za notranje bolezni splošne bolnice v p. dr. Ivan Jenko v Ljubljani, z redom sv. Save 4. stopnje dominikanec p. Nedeljko Barac, duhovni vodja jug. katoliških društev sv. Barbare v Nemčiji in tovarnar Bogoljub Marić v Solingenu; z redom sv. Save 5. stopnje Josip Zupan, predsednik jug. pevkega društva »Triglav« v Hombergu—Hochheide, Josip Čič, predsednik katoliškega društva v Hambornu, Florian Tepetz, predsednik narodnega društva v Herse—Dorstu, Ferdinand Rus, tajnik narodnega društva v Eschweilerju, Milena Marićeva, častna predsednica Jugoslovenske ženske zveze v Solingenu, Ana Korenrova, predsednica Jug. ženske zveze v Buerju, Anton Hrovat, tajnik katoliškega društva v Hermet—Holtshausnu; z Jug. krono 5. st. Ivan Lindič, predsednik Zvezze kat. društev v Moersu—Merlebecku, Franc Babič, predsednik iste Zvezze v Hombergu—Hochheide; z zlato kolajno za državljanske zasluge Karel Vodusek, predsednik kat. društva v Osterfeldu, Franc Knez, predsednik narodnega društva v Dortmundu—Erwingu, Jurij Rozman, predsednik narodnega društva v Buerju, Marija Lindičeva, predsednica narodnega ženskega društva v Osterfeldu; s srebrno kolajno za državljanske zasluge Franc Zabožnik, predsednik narodnega društva v Herne—Solingenu, Jožefa Lokarjeva, predsednica jug. ženskega društva v Erckenschwiecku, Terezija Dratova, predsednica jug. ženskega društva v Bottropu, Franciška Divjakova, predsednica jug. ženskega društva v Dortmundu—Dortfeldu, Ana Jančičeva, predsednica jug. ženskega društva v Recklinghausnu—Sldu, Marija Mestnikova, predsednica jug. ženskega društva v Wanneu.

Iz državne službe

Beograd, 21. okt. p. Napredoval je v 8.

Angleški vojaki čistijo Jeruzalem

Oddelki angleške suhozemne vojske strazi jo železniško postajo v Lidi pri Jeruzalemu, kjer so uporniki povzročili, da se je iztiril vlak. Obrambna postojanka je zavarovana z vrečami peska.

Delavska taborišča v ČSR

Predvidoma samo do spomladi, ko bo brezposelnost uplahnila

Na ozemlju ČSR so začeli ustanavljati taborišča za delavce, za katere je dala pobudo vlada s posebno uredbo. Kjerkoli bivajo nezaposleni, se imajo nemudoma osmisliti takšna taborišča, ki bodo pomagala pri obnovitvenih delih v okrnjeni državi. Delo povsod čaka pridnih rok. Postavljeno je načelo, da taborišča s svojimi delavci ne smejo konkurirati zasebnim podjetjem. To je namen čsl. vlade. Češkoslovaške ceste, reke in železnice bodo dale kruha deset in deset tisoč delavljivih rok.

Delavska taborišča organizirajo tri veje državne uprave in jih vodijo vojaški poveljniki. Ministrstvo za vojno, ministrstvo za javna dela in ministrstvo za promet se bodo v prvi vrsti posluževala taboriščnih delavcev. Življenje v delavskih formacijah bo urejeno po vojaškem vzorcu. Oblasti bodo pozvale v taborišče osebe, ki so dovršile 18. leto starosti in so brez posla. Pred uvrstitvijo v to delavsko formacijo bo vsakdo zdravniško pregledan, ker se bodo na delo sprejemali samo zdravi ljudje. Za delo bodo uporabljali tudi ženske, v kolikor so nezaposlene in nimajo opravka v domačem gospodinjstvu.

Vsak član delavskega taborišča bo dobil stanovanje, hrano, obleko in mezdo. Če je oženjen, bo prejemala njegova družina tudi primerno podporo, odnosno prispevek za hrano, kakor se to dogaja pri vpoklicanih vojaki v vojni. Delavci bodo stanovali v vojašnicah, v zapuščenih tvornicah in zavirjih.

Ških poslopjih, v šolah in v barakah, ki se bodo zgradile nalašč zanje. Nosili bodo vojaško uniformo, ker je v vojaških skladiščih polno obleke. Uniforme pa bodo brez vojaških znakov.

Ne samo obleka, tudi plača bo urejena kakor v vojaški službi. Vsak član delavskega taborišča bo prejemal po 1.50 Kč dnevno, vodja skupine delavcev po imel 2 Kč, poveljnik delavskega oddelka pa 2.50 Kč. Poleg tega bo prejemal vsak delavec po 40 stotink Kč mezde od ure. Oddelki bodo zaposleni povprečno po 48 ur na teden, tako da bo vsak delavec zaslužil skupno 19.20 Kč, odnosno z dnevnega plačila skupaj 29.70 Kč. To je več nego znaša doseganja podpora za pohajkujoče brezposelne. Vsak član delavskega taborišča bo imel tudi pravico do brezplačnega zdravljenja v primeru bolezni.

Vojaška uprava bo dala vsakemu taborišču na razpolago poveljnika ter inženjerskega inženirja in se bo brigala za redno življenje v taborišču. Podjetniki bodo dobili nalogo, da smejo jemati na delo predvsem osebe, ki so služile v delavskem taborišču.

Kakor smo že omenili, bo v taborišču vojaška disciplina, vendar pa bodo dela vodili in nadzorovali civilisti, in sicer strokovnjaki. Delavski oddelki se bodo smeli zaposlovati samo pri javnih delih. V Pragi računajo, da bodo ostali delavci v taborišču do spomladi, potem jih bodo lahko odpustili, ker se bodo začela nova velika dela, ki bodo poverjena privatnim podjetnikom.

Nova angleška veleletala

V Londonu so imeli pred kratkim poskusni polet z novim veleletalom, ki so ga napravili tvornice Armstrong-Witworth. V letalo so povabili 27 novinarjev in »English«, kakor je letalu ime, je razpelo krila ter se dvignilo v zračne višave.

Veleletala novega tipa bodo oskrbovala promet med Anglijo in dominioni. V aeroplanu je prostora za 40 potnikov. Letalo ima moderne spalne kabine in leti z brzino 320 km na uro ter napravi brez vmesnega pristanka 1600 km.

Edisonova hči

Hči slavnega ameriškega izumitelja žarnice Thomasa Alve Edisona, mrs. Eyre Sloane je sklenila, da se posveti politiki in bo nastopila na kandidadni listi republikanske stranke.

Zračni promet med Evropo in Ameriko

Agencija Havas poroča iz New Yorka, da se je Panamerican Airways odločila uvesti redni zračni promet med Zedinjenimi državami in Evropo. Francija in Nemčija bosta na ta način dobili redno zvezo z Zedinjenimi državami. Toda ne je Francija in Nemčija, tudi druge države bodo na tej osnovi dobile zračno zvezo s Severno Ameriko, predvsem Jugoslavija, Bolgarija in Albanija.

Nesreča in samomor z lovsko puško

V Komadiju na Madžarskem je štiri-najstletni sin posestnika Polgarja snalil lovsko puško. Pri tem se je sprožil petelin in naboj je fantu raztrgal roko. Mladec je imel še dovolj moči, da je obrnil cev proti sebi, pritisnil na petelina in se smrtno ustrelil v usta.

Papen zapuška politiko

Von Papen, bivši poslanik nemške vlade na Dunaju, ki je bil zadnje čase v ozadju, bo po vesteh »Dally Telegraph« ostavil diplomatsko službo in se bo posvetil nemškemu konjskemu sportu. Zdi se, da bo prevzel vodilno mesto v »Unionu«, klubu za konjski sport.

Amaconke v Angliji

V Angliji zbirajo prve članice bodočih ženskih bataljonov. Na sliki jih vidimo z nerednim korakom pri vežbanju v korakanju.

Ameriški humor

»Kaj si ti čitala o novem lepotilnem sredstvu?«
»Seveda sem. In sem ga tudi takoj poskusila.«
»Nu, misliš, sem si takoj, da me moreš še biti nič drugega kakor bluf.«
*
»Vidim v svojem življenju ne bom pomislila, kako bedasto se izgledal, ko si zaprosil za mojo roko!«
»Kaj tisto! V primeri s mojo resnično neumnostjo je bil tisti izgled naravnost medložen!«
*
»Včeraj sem pripovedoval svoji ženi, da se moramo zaradi krize omejiti.«
»Nu, in se boš omejila?«
»Da, jaz sem se sklenila odpovedati tobaku.«
*
»Kako pa si kazovala prednost mladega moža, ki te je poljubil?«
»Enostavno na ta način, da sem se držala, kakor da me ni poljubil.«
*
»Kaj — vi iščete stanovanje? Saj ste vendar sami zgradili deset hiš!«
»To je res — ampak v njih so mi stanovanja predraga!«
*
»Moja žena je odkrila novo maso, ki ima to lastnost, da se ne zloži.«
»Nemogoče! Gotovo je dolgo delala eksperimente!«
»Kaj še! Odkrila jo je čisto slučajno, ko je spekla kolače...«

Pariška jesenska moda

Jopica iz črne volne, garnirana s astrahanom

Korumpirana policija

Škandalozna afera v Marseilles

Francijo razburja ta čas nova škandalna afera v Marseilles, ki pa tokrat ne zadeva gangsterjev, železniških razbojnikov, trgovcev z mamili in dekleti in drugih kriminalnih tipov iz tega mesta, ki so se v zadnjem času tako »odlikovali«. V škandal je zapletena marsejska policija sama.

Podravatelj marsejske policijske oblasti Thénos, ki je istočasno šef pravstvene policije, so nenadno vtaknili v preiskovalni zapor. Kakor je pokazala preiskava, ki jo je vodil v Parizu, je imel Thénos cvetoče poslovne zveze s tajnimi igralnicami, katerih lastniki so mu plačevali znatne odkupnine in podkupnine. Razen tega so v zadnjem času izgnili iz njegove pisarne mize akti o vsakovrstnih krvavih in drugih zločinih, ki so se bili

primerili v zadnjem času. Tudi to je bilo v zvezi s finančnimi manipulacijami.

Pred kratkim je nekoga Angleža, ki je iskal pustolovščin, veselo dekle v javni hiši obralo za 50.000 frankov in mu jo prišel bešen na policijo, ter zahteval, naj mu predloži fotografije vseh žensk iz te hiše, da bi ugotovil tatilo in jo naznanil. Pokazali so mu slike vseh — z izjemo tiste, ki jo je iskal. To fotografijo so našli sedaj v Thénosovi pisalni mizi. Preiskava pa se je razširila še na več nego dvajset drugih marsejskih policijskih uradnikov, ko so ugotovili, da so trije med njimi imeli podobne zveze z lastniki raznih dobilčarskih lokalov kakor Thénos. Dva policijska uradnika so spravili v preiskovalni zapor celo zavoljo posilstva, ropu in trgovine z dekleti...

V kaznjena se je zaljubila

In je plačala svojo ljubezen s trpkim razočaranjem

Ameriška policija že nekaj časa išče nekoga Jamesa Goodwina, ki je skupno s svojim jetniškim tovarišem Williamom Wilsonom pobegnil iz jetnišnice v Lexingtonu. Begunca sta na begu iz jetnišnice ustrelila dva človeka, štiri osebe pa sta napadla in jih oropala.

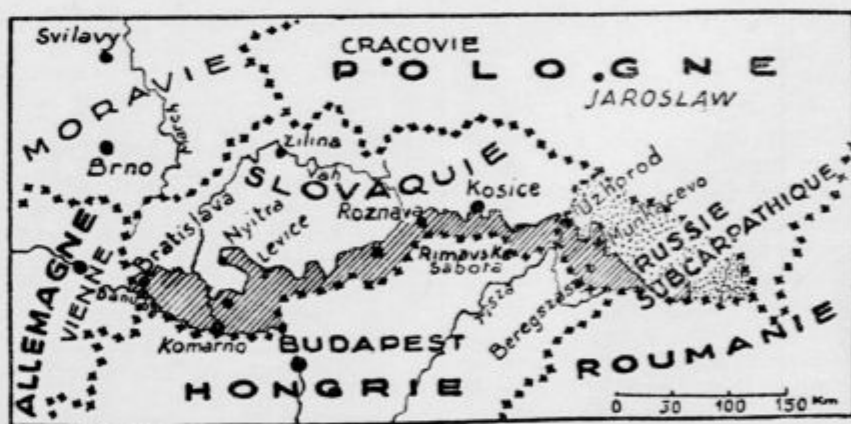
Po pobegu so uvedli v jetnišnici preiskavo, da bi dognali, kako je bil jetnikoma omogočen beg. Izkazalo se je, da je jetnika izpustila hči jetniškega upravitelja. Ta hči, dekle osemnajstih let, se je zaljubila v enega izmed kaznjencev in mu je zaradi tega pomagala v svobodo. Goodwin je bil obsojen na smrt. Ko je pregovarjal hčer jetniškega upravitelja, naj ga izpusti, ji je prisegel, da se bo v svojem novem življenju poboljšal. Kako se je »po-

boljšal«, se je kmalu pokazalo, hči upravitelja jetnišnice pa je zaključila svojo nalivno ljubezen do razbojnika z razočaranjem.

Ljubavna tragedija

V Bukaresti se je te dni odigrala krvava ljubavna tragedija nekoga kontrolorja spalnih vozov. Možakar, z imenom Adolf Inzel, je imel ljubavno razmerje s soprogo nekoga železniškega uradnika. Varani zakonca ga je zasačil na obisku pri svoji ženi in ga napadel s samokresom ter ga ranil do smrti. Tudi nvestvo ženo je hotel mož ubiti z revolverjem, strel pa je zgrešil cilj in tako je nezvestnica po naključju ostala živa in zdrava.

Nenasitne zahteve

Ta skica prikazuje ozemlje Slovaške in Podkarpatske Rusije. Slovaški predeli, ki jih Madžari zahtevajo zase, so označeni s črtami, Podkarpatska Rusija pa ima pikčasto polje.

100 km pot mačke

Neki švedski kmet se je preselil iz Vardala v Jernaker in je vzel s seboj tudi svojo dveletno mačko. Živali pa menda ni ugajalo v novi domaćini, zato jo je potegnil nazaj v stari kraj, ki je nad 100 km oddaljen od novega bivališča. Ljudje so postregli mački, ki je dokazala izborni orientacijski čut, z mlekom, smetano in mesom.

Kralj Faruk hoče postati pilot

Iz Kaira poročajo, da je kralj Faruk razvil željo, da bi se naučil pilotirati letalo. S praktičnim podukom bodo začeli v kratkem.

Nesreča v japonskem rudniku

Japonsko notranje ministrstvo je izdalo poročilo o eksploziji treskavih plinov v rudniku Hokaido. 149 rudarjev so rešili, 104 še pogrešajo, 47 mrtvih pa so doslej izkopali iz zemlje. Deset reševalnih moštvo, ki štejejo vsako 20 mož, si prizadeva, da bi rešili pogrešane tovariše strahne smrti.

Togo odide v Moskvo

Japonska vlada je imenovala za svojega novega poslanika pri moskovski vladi dosedanjega poslanika v Berlinu, Toga. Ruska vlada je baje že pristala na njegovo imenovanje.

Mislite v teh dneh na CMD

Uničevanje živil

V Braziliji uničujejo kavo, v Severni Ameriki prašiče

Neka ameriška statistika navaja podatke, da so iz gospodarskih razlogov, boljše povedano: zaradi cen, v l. 1933/37 v Ameriki uničili sledeče:

V Braziliji 7.750 tisoč vreč kave, v Severni Ameriki 6.200 tisoč prašičev in blizu 2 milijona ton koruze. V Los Angelesu so zili stran vsak dan 200 tisoč mleka. Da se ne bi znižala cena masla, so prve mesece l. 1936. zaklali blizu 600 tisoč krav. Njih meso so večinoma zaka-

pali in zavrgli.

Na Floridi so zgnile na ozemlju 10 tisoč na najboljše jagode, na obali Kalifornije so pometali v morje 1.500 tisoč kg najboljšega sadja. V Kanadi so sežgali 30 tisoč ton koruze. Tudi v Evropi so pomagali uničevati živila. Na Danskem so ubili brez potrebe 25 tisoč krav, v Bretagni pa so ribiči pometali v morje pol milijona rib, ker se je prodaja ustavljala in so se jim videle cene za ribe prenizke.

Kamera kot detektiv

Prizor, ki ga pri snemanju ni opazil niti fotograf

Nepodkupljivo oko fotografske kamere je pred kratkim v francoskem romarskem kraju Quimperu v Bretonski odkrilo tatvino. Neki romar je v gneči izginila iz ročne torbice vsota 16.000 frankov. Za žeparjem ni bilo nobenega sledu. Policijski komisar si je tedaj izmislil, da je izdal na javnost poziv, naj bi mu poslali po eno kopijo vsakega fotografskega po-

snетка, ki so ga napravili o romarskem živčaju. Dobil je mnogo slik in na eni so v resnici odkrili moža, ki sega mimoidoči ženski v ročno torbico. Fotograf tega prizora na svoji sliki niti ni bil opazil. V žeparju, ki ga je razkrinkala fotografska kamera, so spoznali zločinca, ki so ga iskali že dolgo časa in ki so ga že naslednji dan lahko prijeli v Parizu.

Dva južnjaška temperameta

Tožba zaradi poljuba v železniški službi

V vročih urah letošnjega poletja je priopihala nekoga dne na postajo italijanskega letovišča Riccione mlada dama in je hotela oddati pri postajni blagajni svo-

jo prtljago. Dama je bila ali tako lepa ali pa je bila vročina tistega dne tako huda — skratka, zgodilo se je, da je železniški uradnik, na katerega se je dama obrnila z vprašanjem, kako naj odpremi svojo prtljago, damo objel in jo poljubil pred vsemi ljudmi. Pri tem ni zinil niti besedice, da bi opravičil svoje dejanje.

Ženska se s tem spontanim činom ni čutila počaščena. Zavpila je na pomoč, da so ljudje privreli gledat, kaj se je zgodilo. Potem si je zapisala imena prič, doma pa je možu opisala doživljanje na postaji.

Mož užaljene dame je vložil tožbo proti železniškemu uradniku, ki se piše Giacomuzzi in je doma s Sicilije. Giacomuzzi je bil zaradi tega pozvan pred sodišče. Tam je moral opisati, kako se je stvar odigrala in zdi se, da je imel sodnik prav tako južnjaški temperament kakor železniški uradnik, kajti premočil je pripetljaj s humorističnega vidika ter je razsodil takole: »Poljub, ki se izmenja med dvema osebama v javnosti pred številni mi pričami, se lahko smatra tudi za pozdrav, ne pa za prestop. Menim, da ni bil to noben prestop proti dobrim šegam naših krajev.«

Soproog užaljene dame pa ima o stvari drugačno sodbo in se je zaradi oprostilne razsodbe pritožil na zaklikno sodišče.

Čsl. radiopostaja v Melniku

Iz nemškega vira poročajo, da bo radio postaja v Melniku, ki je zadnje mesece oddajala v nemškem jeziku, preuredila svoje poslovanje. Znanprej bo oddajala vesti v sedmih jezikih in bo služila v prvi vrsti čsl. propagandi v inozemstvu.

Angleški igralec John Loder sodeluje v angleškem filmu, ki prikazuje vlogo gasilcev v protiplinski vojni

»Kaj si ti že plačal račun?«
»Nisem ga še plačal. In ti?«
»Tudi jaz nisem plačal.«
»Nu, prav, potem jo lahko popihava.«
(»Marc Aurelio«)

VSAT DAN ENA

Kulturni pregled

Razstava v Jakopičevem paviljonu

Otrok v sliki in plastiki

Društvo »Atena« je v smislu svojega kulturnega programa priredilo razstavo pod naslovom »Otrok v sliki in plastiki«. Različno pojmovanje naslova je dovelo do zanimivih razlik med posameznimi slikarji. Naslov je mogoče pojmovati kot portret otroka, kjer gre slikarju za tem, da naslika določenega otroka v naravni resničnosti, s čimer dobimo pravičen meščanski portret otroka. Druga možnost razlage je podoba otroka sploh; pri tem skuša slikar podati nekega otroka pri njegovem poslu ali igri. In tretja razlaga je potem še bolj širokogrudna, ko nam slikar podaja bolj široko sliko, miljeja ali skupine, v kateri živi otrok. Ta različnost bi utegnila razstavi škoditi, v danem primeru pa samo prinaša neko poživljenje in pestrost.

Pri tem pa aranžirji niso samo izbrali del iz sodobne umetnosti, marveč so poslegli nazaj celo v začetek 19. stoletja. Ina mo torej nekako historično razstavo portretov otroka v slovenski umetnosti. Toda za historično razstavo je nujno potrebna sistematičnost ter predvsem izbor kvalitete. Tu pa imamo mnogo bolj opraviti s slučajnostjo in po vseh izledih z naglico. Če pa upoštevamo, da razstava gotovo nima izključno umetniškega namena, marveč poleg tega tudi vzgojne in poučne namene, potem je ne smemo soditi z najbolj kritične strani.

Razstava je v glavnem sortirana v tri sbe, tako da vsaka tvori zase enoto in celoto. Levo sobo je zavzelo 19. stoletje. V glavnem je to doba meščanskega portreta, razstavljena so dela domačih slikarjev in tujih, ki so delali pri nas. Poleg znamenitih oseb postanejo tudi otroci predmet slikarskega upodabljanja. Otrok je običen v najlepšo oblečko, idealiziran, v njem ni živahnosti in življenja, ki ga človek pričakuje od teh let, slikar išče le nežnosti in miline. Portret je dvignjen iz vsakdanjosti, postavljen v nedolžni prostor, z enim samim namenom, da se nam otroci predstavijo, mnogokrat v drhah in pozah, ki so posnete po odraslih. Meščanski portret je bil takrat na višku, kakor je bilo takrat meščanstvo v razcvetu.

Že v isti sobi lahko obenem bežno sledimo razvoju slikarstva pri nas. Janez in Jurij Šubic se že odvrčata od stereotipnega meščanskega idealističnega slikarstva k naravni resničnosti upodobljenca. Obenem uvajata v slike barvne in značne probleme. Ivana Kobilca daje otroku že posej in otrokovim letom primerno držo. Veselov deček je nagajiv bosopetnik, ki se nam s kučmo na glavi hudomušno smeje s slike.

Razvoj portreta otrok od tu naprej ne gre vedno vzporedno z razvojem slikarstva pri nas. Impresionisti polni gesel o barvi in barvnih problemih, o soncu in zraku, so mogli vse te pojave bolje opazovati in študirati v naravi. Zato niso imeli niti časa niti potrpljenja za portrete ali celo za portrete otrok. To so prepustili drugim, in tako imamo vzporedno dva pojave: avantgardna struja gre svoja pota, se zanima samo za svoje ideale, druga pa nadaljuje tradicijo meščanskega slikarstva s potrebnimi koncesijami staršem, ki pač hočejo videti svojega otroka ljubelega in prijaznega, ne pa kot objekt najzdrnejših

eksperimentov kakega ekstremista. Toda ta vzporedna struja se oplaja z dognanji svojih sovrstnikov in sodobnih naprednežev tako, da razlika med obema skupinama ni tako velika. Budno oko paznega opazovalca pa zasledi sedanjemu portretu predhodnika in zvezo daleč nazaj.

Razstava je zanimiva še z nekega stališča. Na njej najdemo sodobne slikarje, zdaj že znane portretiste, na začetku njihovega dela, take, kakor so delali kot mladi slikarji in se lahko čudimo ob dejstvu, da preveliko koncediranje poprečnemu okusu mogoče občinstvu, bolj ugaja, škodi pa slikarju samemu, ki samega sebe in svoje prvotne obete zataji; na koncu bo moral spoznati, da svojega poslanstva ni izpolnil. S tega stališča je razstava zanimiva, saj je večina starejših slikarjev poslala svoja dela izza mladostne dobe. Tako imamo Jamo v začetku in sedaj, Vavpotičev Bruno se še igra s harlekinom (zdaj pa že slika), Bucik dela Gasparijevo hčerko in Gasparijevo hčerka ima pentlje v laseh, Nande Vidmar ima dve dobi v svojih slikah. Iz tako različnih dob in najrazličnejših slikarji so postavljeni drug poleg drugega, neka brezrednost, ki prica o enem samem namenu razstave: pokazati samo otroka, kakor so ga upodabljali naši slikarji.

Odveč bi bilo naštevati imena posameznih slikarjev, ker so večinoma zastopani z nekaj deli in karakterizacija gotovo ne bi mogla biti na mestu, ko vemo, da ta slikar dela dandanes popolnoma drugače, kakor se je bil predstavljal na tej razstavi.

Tretjo sobo so zavzeli člani kluba Neodvisnih, kakor da bi hoteli dokazati, da gledajo tudi na ta problem in pojav z drugega stališča. Vsak izmed njih ostaja pri svojem načinu gledanja in dela; zvest svojemu prepričanju, gleda tudi ta pojav skozi lečo svojih oči. Novo je za pojmovanje portreta sploh, ki je v glavnem vsem skupno. Ne zanima jih fiziognomija, marveč mnogo bolj portret otroka v miljeju, v okolici, v kateri prebiva. (Sedej, Pregelj). Posameznik izgubi pri tem svojo lastno zanimivost in je le član skupine otrok, ki je sedaj važnejša (Mihelič). V tem je napredek in novost mladih, to kaže novo pojmovanje snovi.

Skulptura ima na tej razstavi podrejeno vlogo. Malostevilni so kipi in tako majhnih dimenzij, da ne morejo zbuditi pravega zanimanja. Več skulpture je v sobi mladih, kjer so po kvantiteti skoraj v ravnotežju s slikarji, po kvaliteti pa vzbujajo upanje na novo močno kiparsko generacijo.

Prijetna očen in duši je ta razstava. Toliko nedolžnih in naivnih oči te radostno gleda s platen in človek se kar ne nadno znajde sredi med njimi. Veselje in radost sta tu doma, sproščene vse težave in trenutna pozaba vseh skrbi. Ti otroci so s svojimi lepimi, okroglimi očmi kakor zvezdice, potrebne našega pogleda; nežni in občutljivi so kakor rože, potrebni pravilne vzgoje, pa tudi ubogi in revni in ti so najbolj potrebni dobrih človeških src in še boljših rok. Tako je razstava svoj namen in smoter popolnoma dosegla.

F. K. Kos.

Zapiski

LJUBLJANSKI KONCERT

»TRBOVELJSKEGA SLAVČKA«
Po dobri uspehi turneje po Bolgariji je Trboveljski slavček koncertiral v Ljubljani v veliki dvorani Filharmonije s istim sporedom, ki predstavlja izbor najboljših naših mladinskih zborov in samospelov. V zboru prevladujejo sedaj deklinski glasovi, kar mu daje posebno mehkoost, pa žal, tudi nekaj enoličnosti. Da spored temu odpravi, sta bili napovedani dve solistki, od katerih pa je nastopila le sopranistka Režika Koritnikova, »stara« družina. Spored je obsegal pesmi Lajovicke, Adamičeve, Osterca, Pahorja, Ipavca (Gustava in Benjamina), Grbea, Mirka, Tomca, Vodopivca, Kogojca, Premrla, Bravničarja in švare ter tako podal dokaj značilen pregled slovenske mladinske pesni in čitalniške dobe pa do danes. Uvod je govoril prof. Matija Tomec ter v njem očrtal razvoj slovenske mladinske pesni, za katero imajo Trboveljski slavčki nedvomno prav posebno zasluge, saj so dvignili dotlej precej diletantsko omejeno mladinsko petje na zavidljivo stopnjo umetniške višine. Vse točke sporeda so bile izvedene z nekakšno virtuoznostjo, ki je lastna temu zboru, pod vodstvom neumornega Avgusta Suligoja in ob spremljavi pozornost prilagodljivega dr. Danila Švara. Samospeli Režike Koritnikove so bili publiki všeč predvsem zaradi neprisliljene in priproste ljubeznivosti, s katero so bili prednašani.

Koncert je bil le srednje dobro obiskan, posebno v sprednjih vrstah je manjkalo občinstva. Navzočni so z zanimanjem sledili točkam in nagradni pevčev z navdušenim aplavzom, ki je veljal prav tako tudi zborovemu iniciatorju in pevci Avgustu Suligoju. Koncert je dokazal, da so slavčki na najboljši način predstavili bolgarskemu občinstvu našo pesem in tudi tam želi zasluženo priznanje.

L. M. S.

»Življenje in svet« prinese v prihodnji (ponedeljski) številki članek »Čudeži vsepovsodi« (Steklo je tekočina. Strupeni deževniki. Boljši škok, Bacili). Nadaljuje se Dornakov prispevek »O kemični vojni«. Memoarski značaj ima članek »K dvajsetletnici naše svobode«. Ignac Koprivec je prispeval pripovedno prozo »Njena slika«. T. G. poročila o knjigi Alberta Rivauda »Le relèvement de l'Allemagne«. Iz avtobiografske knjige dr. Georga Save je objavljen odlomek »Kako sem postal kirurg«. Poleg tega prinese ta številka običajne rubrike Fotoamater. Iz praktične medicine, Tehnični obzornik, Filatelija itd., z mnogovrstno zanimivo vsebino.

Vinko Möderndorfer, Slovenska vas na Dolenjskem, (Ljubljana 1938, 176 strani). Naša sociološka literatura je s pričujočo študijo V. Möderndorferja pridobila knjigo, ki nima enake ne pri nas ne drugod. Pisec je na široki sociološki osnovi obdelal bitje in žitje dolenjske vasi Sv. Jurij pod Kumom. O svojem stališču pravi v uvodu: »Želim, da bi moje delo pripomoglo k spoznavanju položaja našega kmeč-

kega življa v Mariboru s vvedom znanega raziskovalca Slomškovega življenja in dela prof. dr. Frana Kovačiča, podaja pisec izsledke svojih rodoslovnih proučevanj in raziskovanj o prednikih škofa A. M. Slomška. Pisec je z znanstveno temeljitostjo obdelal Slomškov rodovnik in opisal posamezne škofove prednike. S svojimi izsledki je odpravil marsikatero nejasnost.

Češke kulturne vesti. Vlada je sklenila, da letos ne bo razdelila vsakoletnih državnih nagrad za literaturo in umetnost v proslovo 28. oktobra. Zato pa bo posebna porota podelila literarne nagrade veleindustrija dr. J. A. Bat'e v skupnem znesku 50.000 Kč. Določene so za štiri najboljše leploslovna dela češke in slovaške literature. — Praska občina je objavila, da je v zadnjih petih letih nakupila ob slikarjev in kiparjev za svojo Mestno galerijo umetnin v vrednosti nad 700.000 Kč. — Kakor smo že zabeležili, so imeli prejšnje dni v Narodnem divalu v Pragi 1400. predstav Smetanove »rodane neveste«. Ob tej priliki so se listi v svojih poročilih ozrli v preteklost. Premiera »Prodane neveste« je bila v Značnem gledališču tik pred avstrijsko-prusko vojno 30. maja 1866. Opera, ki jo je dirigiral sam skladatelj, je imela takrat samo dve dejanji in posamezna glasbena mesta so bila namesto recitativov združena s prozo. Razdelitev v tri dejanja in druge spremembe je izvršil Smetana šele tri leta pozneje. Prvo stotino predstav je dosegla ta opera šele 16 let po premieri, 5. maja 1882. Triumfalni uspeh na med-

narodni gledališki razstavi 1. 1882. na Denaju je »Prodani nevesti« tudi doma na Siroku utrip pota in tako je dosegla že 1. 1896 tri sto predstav, tisoč pa 1. 1927. V zadnjih petih letih je bila v Narodnem divalu uprizorjena štiri stokrat. — Češka akademija znanosti in umetnosti, ki je bila ustanovljena 1. 1890 z mecenatsko pomočjo arhitekta Hlavke, se je pričela pripravljati za proslavo 50letnice svojega obstoja 1. 1940. — V Stanovskem gledališču so uprizorili dramo starega J. K. Tyla »Jipkova vidění« (Jurčkovi prividi). Drama obravnava razočaranja popotnika, ki doživlja v sanji vso ničevost in ničmernost sveta: denar, blagostanje, blesk, slava, vse je dim in prah, vse zapuška človeka. Ko se prebudi iz teh iluzij, se tem temnejše stime k svojemu domu in svoji zemlji. Kritiki »Narodnih listov« je dal poročilo o tej predstavi značilni naslov »Najbolj sodobni Tyl« in pripomnil k vsebini: »Kakšna bolesta paralela za nas, ki smo podobno kakor nezadovoljnež Jurij trpeli za boleznijo, katere ime je manja grandioza in se preveč oklepal prijateljev, da bi bili potlej od vseh izdani in zapušteni...« — Češki listi beležijo z zadoščanjem pismo, ki ga je Društvo slovenskih književnikov poslalo v dnevi narodne žalosti češki pisateljski organizaciji v Pragi. — Po statistikah, ki jo objavlja glasilo češkoslovaških knjižničarjev, je 61 čeških knjižničarjev ostalo na zasedenem ozemlju. To je samo ena izmed neugodnih posledic, ki jih bo občutila v novem položaju češka in slovaška knjiga.

S P O R T

Vsi so dobro pripravljeni

Revija 14 klubov v prvenstveni borbi LNP

Jutri torej spet domača prvenstvena nedelja, za katero vlada na splošno precej zanimanja. Med 19 kandidati za naslov podsavskega prvaka jih pojde jutri na junaški mejanj za točke — nič manj kakor 14. In sicer samo v I. razredu! Koliko pričakovanja, koliko uganjanja že samo pred temi sedmimi srečanji!

Razen teh pa mora na zeleno polje še cela vrsta nižerazrednih in podeželskih, ki imajo tudi svoje ambicije, svoje velike cilje in svoje zveste prišaste. Prilike torej dovolj, da bo znaten del našega nogometnega občinstva spet prišel na svoj račun.

Spored smo glede I. razreda objavili že včeraj in na nekatere važnejše tekme opozorili obiskovalce še posebej. To zveni iz vseh objav, da so se vsi vsi konkurenti za jutrišnje nastope dobro pripravili in so odločeni zastaviti vse sile, da bi dosegli najlepše izide. Zaradi preglednosti objavljamo danes jutrišnji razpored prvenstvenega sporeda v celoti, ki je naslednji:

Mars—Reka

Obe moštvu pridno trenirata že ves teden. Jutri pa bo med njima zanimivo srečanje, o katerem si pa le ne moremo napraviti jasne slike. Ali bo v glavnem odločala sestava in postava moštva, tehnika igre, povezanost ali pa sreča, to je še težko reči. Moštvi Marsa in Reke imata oboje, kar sta dokazali že v raznih tekmah v letošnjem kolu. Oba sta izgubila enako število točk. Kakšen bo končni rezultat, bo odločila jutrišnja prvenstvena tekma za Kolinsko tovarno na igrišču Ilirije ob 10. dopoldne.

Na istem igrišču bo ob 9. še tekma med juniorji Marsa in Reke.

Hermes—Kranj

V nedeljo bo prav gotovo središče zanimanja v ljubljanski skupini nogometnega podsavstva srečanje med ljubljanskim Hermesom in Kranjem. Hermes je zaenkrat v zgornji hiši na vrhuncu in bo sigurno z vsemi močmi delal na to, da to mesto tudi obdrži. Prednost ima, ker igra na lastnem igrišču med lastnimi podžigali — Šiškarji. Kranj se je za to tekmo dobro pripravil in hoče oditi domov s pikami. Komu bo dano spraviti oboje točki na varno, se bo videlo jutri ob 15. na igrišču Hermesa v Šiški. Prijatelje kluba in železničarje vabimo, da si to zanimivo tekmo ogledajo, ker bo tudi vstopnina nizka.

Svoboda—Jadran

Na igrišču Ljubljane bo jutri ob 10. zanimiva prvenstvena nogometna tekma med gornjima kluboma. To sta moštvi, ki jih odlikuje v prvi vrsti temperament in bo zaradi tega tekmo gotovo zelo živahna. Svoboda ima plus v tem, ker igra na

V nekaj vrstah

Naš nogometni savez je nedeljo 13. novembra rezerviral za sebe, ker je hotel ta dan imeti mednarodno tekmo za svojo blaginjo. Žal pa dodaj pogajanja potekajo prav nepovoljno in je že zelo dvomljivo, ali bo v tem kratkem času sploh mogoče najeti primernega (za blaginjo) nasprotnika. Največ so naši za ta termin računali z Madžari, s katerimi so že dalje časa v razgovorih o tem. Toda zadnje tedne so se Madžari z vsemi silami (tudi nogometnimi) vrgli na razširjenje svojih meja na svetu, pa so zato tudi svojim umetnikom z žogo prepovedali vsako igranje, predvsem seveda s sportnimi tovariši iz držav, ki jim te dni ne trobijo v njihov rog. Pri savezu so zaradi tega precej ozolovljeni in ni izključeno, da bodo posledice te odpovedi vplivale še na poznejše sportne odnose med obema državama, ki so bili dozdaj (posebno v Zagrebu in Beogradu) precej živahni.

Samo še nekaj dni nas loči od velikega dogodka, ki ga ves nogometni svet pričakuje z veliko napetostjo. To je reprezentančna tekma med Anglijo in izbranim moštvom Evrope, ki bo 26. t. m. na igrišču Arsenala v Londonu. Ob reprezentanci bosta te dni absolvirali še zadnji trening, in sicer angleška v Cardiffu z enajstorico Walesa, evropska pa z B — reprezentanco Holandske jutri v Amsterdamu. Evropska reprezentanca je po odpovedi Čehov in Madžarov in zaradi bolezni nekaterih Italijanov sestavljena precej za silo in ji najbrže na oni tekmi v Londonu niso soje ne velike lovrike.

Kakor lani so se tudi letos pred zaključkom jesenskega dela tekmovalja v ligi objavili glasovi o nekem tekmovalju JNS za zimski pokal. Po lanskim izkustvih ta načrt nima posebnih izgledov na uspeh. Tudi le-

svojem terenu, kjer bo gotovo zaradi večjega igrišča lažje razvila igro.

V predtekmi nastopijo juniorji gornjih klubov za mladinsko prvenstvo. Mladina Svobode bo gotovo napela vse sile, da zmaga tudi v tej tekmi, ker dosedaj še ni izgubila nobene tekme in je razen Ljubljane najresnejši kandidat za prvo mesto. Ker ne bo v Ljubljani jutri nobene ligeške tekme, bo to ena največjih prireditelj, zato naprošamo občinstvo, da podpre s svojim obiskom tudi prvorazredne tekme.

Razen gornjih treh tekem s predigrami bodo v Ljubljani še naslednja srečanja za točke:

na igrišču Hermesa ob 10. Grafika — Mladika,

na igrišču Korotana ob 10.15 Korotan — Slavia in ob 14. Korotan — Moste jun. in

na igrišču Mladike ob 10. Moste — Adria

Po daljšem presledku bodo jutri zaigrali za točke tudi na Jesenicah.

Bratstvo—Kovinar

Jutri bo na igrišču Bratstva prvenstvena nogometna tekma med domačima rivaloma, Kovinarjem in Bratstvom. Po nedeljski pokalni tekmi je po revirju zavladalo za to tekmo izredno veliko zanimanje, ker kluba nista nastopila v nedeljo v najboljši postavi.

Moštvo Kovinarja hoče jutri za vsako ceno izvoziti uspeh, da se dvigne z dna tabele, moštvo Bratstva pa stremi za tem, da bi se povzpelo na njen vrh odnosno na prvo mesto v podzvezi.

Obeta se huda prvenstvena borba, kakršne na Jesenicah že dolgo ni bilo. Prijatelji nogometa pa tudi navzoči bodo gotovo prišli na svoj račun. Pred tekmo bosta nastopili mladinski enajstorici obeh klubov.

V celjski skupini bosta jutri na sporedu dve prvenstveni srečanja I. razreda, in sicer:

v Celju: Olimp : Celje ob 15.15 na igrišču Olimpa v Gaberju s predtekmo ob 14. med juniorji obeh klubov ter

v Trbovljah Amater : Atletiki ob 15. na igrišču Amaterja, dopoldne ob 10. pa bo prv. tekma DASK : Trbovlje.

Sedma tekma za točke v I. razredu bo v daljnem Čakovcu in sicer med ČSK in Železničarjem iz Maribora ob 15. na igrišču Čakovčevega.

Na deželi obsega jutrišnji spored naslednja srečanja:

v Kamniku Kamnik : Disk (ob 15.), v Krškem KSK : Ratoče (ob 15.) in v Ptuj Ptuj : Drava (ob 15. na igrišču Ptuj).

Slednjič bodo v Mariboru izvedli za ostali pokalni spored iz I. kola, in sicer na igrišču Železničarja med Slavijo in Železničarjem (ob 13.15) in Mariborom ter Rapidom (ob 15.).

Medklubske motociklistično hitrostno dirko na Večni poti priredi ljubljanska sekcija Avtokluba v nedeljo 6. novembra t. l. Podroben razpis bomo objavili v jutrišnji številki. Prijave za dirko sprejema tajništvo Avtokluba, Kongresni trg 1-1, do vklj. 2. novembra.

ŽSK Hermes: Vsi klubovi atleti in oni, ki se hočejo že posvetiti lahkotletskemu sportu, so vabljani, da pridejo danes ob 15. na igrišče. Popoldne ob pol 16. imamo nastop na mitingu. — Rezervno in »B« moštvo vabim, da pride na igrišče ob 19., da se določi definitivno moštvo za tekmo. — Tajnik.

SK Reka: Jutri naj bo I. moštvo ob 9.30 v garderobi Marsa na igrišču Ilirije za prv. tekmo, juniorji pa ob 8.30 istotam. Opremo (do kolen) naj dvigne vsak sam danes ob 15. do 17. Postava je razvidna v garderobi.

PREMALO IZBIRE

»Kavarna Imperial me ne vidi več.« Premalo izbire je tam. »Časnikovi?«

»Ne, zimskih sukenj.«

Zamujeni poljub

Tašca se jezi: »To je pa že preveč, dragi gospod zet! Ko sem danes prišla, mi nisi poljuba nisl dal.«

»Nikar se ne jezi, mamica. Kadar oddeš, dobiš zato dvaka.«

V ELEGANTNEM BAKELITNEM ETUI-U V VSEH MODNIH NI-JANSAH Din 21.— (vložek 12.—).

Naše gledališče

D R A M A

Sobota, 22. oktobra: Trideset sekund ljubezni. Premiera. Premierski abonma. Nedelja, 23. oktobra: ob 15. Veriga. Izven. Znižane cene. Ob 20. Žene na Niska-vuoriju. Izven.

»Trideset sekund ljubezni« je naslov Beneditjeve komedije, katere premiera bo v soboto 22. t. m. za premierski abonma. Pisatelj je posegel po snov v življenje uglednih meščanskih rodbin, ki je zgrajeno včasih na strogih pojnih o morali, ki jih skušajo uveljaviti z vsem poudarkom, toda ob prvi preizkušnji se izkaže, da je morala v praksi precej draga lastnost in zato jo je rodbina pripravljena žrtvovati denarju na ljubo. Kam privede tako farizejstvo, pokaže nadaljnji potek dejanja iz psihološko povsem jasnih razlogov se razvije kot posledica takega mišljenja nujen preokret. Končni nauk so zabavne to-dar hkrati poučne in vzgojne komedije: h-navska morala je kriva, da se razdre mar-sikak zakon, ki bi bil lahko srecen. V glav-nih vlogah: Danilova, Kralj, Jerman, Ce-sar. Režiser: prof. Šest.

O P E R A

Sobota, 22. oktobra: Na sinjem Jadranu. Red B. Nedelja, 23. oktobra: Grofica Marica. Iz-ven. Znižane cene.

Prihodnji teden je na repertoarju naše opere slovenski program. V sredo se bo pela Foerster-Polčeva opera »Gorenjski slavček« na željo ljubljanske radijske po-staje, ki pripravlja 10letnico svojega ob-stoja. V četrtek bo premiera Smetanove opere »Poljub« pod taktirko dirigenta ze-breta in v režiji G. Župana. »Poljub« že toliko let ni bil na repertoarju naše opere, da lahko smatramo četrtkovo vprizoritev za pravo premiero. V petek 23. t. m. bo prva dijaška predstava. Pela se bo »Pro-dana nevesta« po globoko znanih ocnah. V soboto 29. t. m. bodo peli Gotovčovo opero »Ero z onega sveta« na željo društva mornarjev, ki slavi to dan spomin-sko obletnico mornarske vstaje v Boki Kotorski. V nedeljo, 30. t. m. pa sta na vr-sti dve opereti in sicer popoldne »Mala Floramyc«, zvečer pa »Na sinjem Jadra-nu«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 22. ob 20.: Boccaccio. Premiera.

R A D I O

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knafljeva ul. 6.

Sobota, 22. oktobra.

Ljubljana 12: Vsakemu svoje — zvoč-niki zapoje (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 14: Na-povedi. — 17: Otroška ura: Selma Lager-löf: Kako je Niels Holgersen odpotoval z divjimi gosmi (povest v nadaljevanjih). — Striček Matiček. — 17.40: Plošče. — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za delo-pust igrata radijski orkester. — 18.40: Po-govori s poslušalci. — 19: Napovedi, poro-čila. — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Beseda k prazniku. — 20: O zunanji po-litiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Joža Vorn-barger: »S O S« — vesela zvočna igra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

Nedelja 23. oktobra

Ljubljana 8: Radijski šramel — 9: Na-povedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Verski govor (dr. V. Faj-diga). — 10: Klavirske skladbe (plošče). — 10.30: Pevski in orkestralni koncert društva »Grafika«. — 12: Plošče po že-ljah. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski orkester. — 17: Kmet. ura: Sadjevec in domači kis (g. F. Kafol). — 17.50: Kon-cert narodne glasbe. — 19: Napovedi, po-ročila. — 19.30: Nac. ura: Veliki igralce Pera Dobrinovič. — 19.50: Koncert s so-delovanjem ge. Nade Udovc-Brečevca, prof. M. Lipovska in Radijskega orkestra. — 21.40: Lahkih nog naokrog (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Narodne pesmi s spremljevanjem harmonike (gdt. Poldka Zupanova in G. Stanko Avgust). — Beograd. 16.40: Narodna glasba. — 20: Nar. pesmi. — 20.30: Koncert iz Kanade. — 21: Balalajke. — 21.30: Orkester in plesna muzika. — Zagreb. 16.45: Plošče. — 20: Tamburaši. — 20.30: Kakor Beograd. — 21: Recitacije in plesi. — Prag: 19.30: Orkester in solisti. — 20.10: Delni operni prenos. Varšava. 20.30: Koncert iz Kanade. — 22: Lahka glasba. — Sofia. 18: Lahka in plesna muzika. — 19.30: Petje in violinske skladbe. — 20.55: Opereta in ples. — Dunaj. 11: Kmečka nedelja. — 12: Orkester. — 16: Dunajska glasba. — 18.50: Vesela urica. — 20.10: Vse po pet minut. — 22.30: Lahka godba in ples. — Berlin. 20.10: Pester spored. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — München. 19: Korčni-ce. — 20.10: Operni prenos. 22.30: Kakor Dunaj. — Pariz. 19.40: Plošče. — 21.30: Zvočna igra. — 23.45: Plošče in plesi.

Postani in ostani član
Vadnikova družbe!

PAUL RIPSON

Stratosferski pilot

Roman

Pri teh besedah je iz svoje miznice potegnil mapo in iz nje vzel list, s katerega je čital sledeče:

»Fred Blair je bil rojen 1. 1897 v Atlanti, šolsko izobrazbo ima običajno, med vojno je vstopil kot letalec v armado in postal slaven kot lovski pilot eskadrilje »Potomski rati«. Ima celo vrsto odlikovanj. Po vojni je bil prometni pilot pri raznih družbah in ima od vseh samo najboljša izpričevala. Samo pri svoji zadnji službi je napravil neko neumnost...

— Stvar mi je znana, je dejala Miss Lea s čisto nedolžnim obrazom in ravnatelj je preskočil nekaj vrstic ter nadaljeval s čitanjem:

»Sedaj je nastavljen kot pilot pri Whirlwind Motors družbi in sicer z namenom, da pilotira nov dvokrovnik tajne konstrukcije, s katerim hoče ta družba doseči višino najmanj 20 km in tu upostaviti promet med Evropo in Ameriko, ki ne bo trajal več kot nekaj ur. Fred Blair bo torej prvi človek, ki bo preletel tako ogromne razdalje v par urah in bo s tem postal še bolj slaven, kot je nekdanji bil Lindbergh...

— Kaj? je vžvičeno vzkliknila Lea in oči so ji divje zarezale. Ali je vse to tudi res?

— Gotovo, Miss Mountavon, saj veste, da naša agencija rajši v vsakem slučaju prizna, da ji ni

17

bilo mogoče razkriti ničesar, kakor pa da bi dajala svojim klientom netočne izjave. Kar sem vam čital, je do pitice resnica.

— No, in kaj še veste o njem?

— Ničesar več, cenjena miss, to je vse, končal sem s čitanjem svojega poročila.

— Dajte ga sem. Račun pošljite na moje ime.

Pri teh besedah je vstala, toda naenkrat se je nekaj domislila in dejala:

— Ali ni danes sobota?

— Da, sobota je.

— Prosim, da mi do pete ure, ako je mogoče, telefonsko javite, kje in kako preživlja letalec Fred Blair svoj »weekend«, ali bolje rečeno, kje se nahaja danes.

— Cenjena Miss Mountavon, storil bom vse, da ugodim vaši želji.

Odšla je kot kraljica in pustila je, da ji je gospod generalni ravnatelj spoštljivo poljubil roko.

Pol ure pozneje je bila doma. Svoji služabnici je naročila čaj in ko ji ga je servirala v njenem elegantnem budoarju, ji je zapovedala, da do preklica sploh ne pusti nikogar v sprejemnico, temveč naj pove, da je ni doma. Nato se je vrgla v negleže, se zleknila na kanape, pripalila svačico, pila čaj in ponovno čitala poročilo ravnatelja deketivske agencije.

Počasi je pihala dim cigarete proti stropu in razmišljala. Kako je mogla kar tako pozabiti tega junaškega mladega pilota. ki je bil tvegal življenje in službo zanj in jo je vsekakor strastno ljubil. Da, moral jo je ljubiti, ker drugače kaj takega ne bi bil storil.

Slučajno ji je bil njen tajnik Cornell povedal, da oni ček za dva tisoč dolarjev, ki ga je bila takrat po ponesrečenem pristanku izdala Fredu Blairu, še vedno ni bil vnovčen, in to ji je silno imponiralo. Pilot, ki se mu ne zdi vredno, vnovčiti ček, čeprav je brez službe, ne more biti naveden človek. In tako je dala nalog detektivski agenciji, naj ga poišče ter točno poizve vs. potankosti o njem. Razkritja agencije so ji pa pokazala mnogo več, kot je bila pričakovala. Ravno tega moža je rabila, da doseže svojo slavo, ono svetovno slavo, o kateri je vedno sanjala. Ako on poleti prvi nad oblaki skozi stratosfero iz New Yorka v par urah v Evropo, tedaj mora ona biti z njim, ona mora biti prva žena, ki podvzame takšno potovanje, in čeprav jo to stane milijone.

Toda tu se je zamislila, saj je vedela da pri Fredu Blairu ji ne bi pomagali njeni milijoni prav nič. On niti dveh tisočakov ni vzel, temveč ji je s svojim ravnanjem pokazal, da mu za denar nič ni, da jo je takrat vzel seboj, ker mu je bila simpatična. Morda bi jo iz istega vzroka vzel seboj sedaj? Vsekakor je sklenila, da se mu za vsako ceno približa in sicer tako prijateljsko, da jo mora vzeti na ta polet seboj.

Iz teh misli jo je zbudil telefon. Prijela je za slušalko in se javila.

— Tukaj Chilcotte, ravnatelj agencije Siders. Miss Lea, čast mi je sporočiti, da sem ravnatelj zvedel, da Fred Blair hodi že mesec dni preko sobote popoldan in nedelje na grad Cosy Corner bančnika Armourja in sicer je tam vedno skupaj z inženjerjem Brusom, ki je istokotno uslužben pri Whirlwind Motors družbi. Oba sta tam gosta ime-

novanega bančnika, kateri ima večino delnic te družbe v rokah in se seveda prav posebno zanima za oba moža, ki pripravljata prvi polet v stratosfero.

— Gospod generalni ravnatelj, prav posebno sem vam hvaležna za vaše tako točne podatke. Ali ste morda zvedeli, da bo tudi danes Mr. Blair na gradu?

— Gotovo, Miss Mountavon, kot smo dognali, sta se z inženjerjem Brusom odpeljala skupno v njegovem vozu takoj po obedu.

— Mi imate še kaj povedati?

— Ne, s tem so moji podatki izčrpani.

— Najlepša vam hvala, gospod generalni ravnatelj. Z Bogom.

— Klanjam se.

Miss Lea je odložila slušalko, se zleknila nazaj na kanape in pripalila novo cigareto. Delala je bojni načrt, in ta ni bil ravno težak. Čez pet minut si je že bila popolnoma na jasnem, kako bo uredila nadaljnje korake.

Poznala je Armourjeve. Bil so sorodniki slavnih Armourjev, posestnikov čičaških klavnic. Tudi na gradu Cosy Cornerju je bila ponovno kot gost. Grad je bil ob obali Atlantika, nekako stoosemdeset km severno od New Yorka. Poznala je bančnika Armourja, njegovo ženo in oba otroka, Master Dicka in Miss Evelino.

Ze nekaj mesecev Lea ni videla nobenega člana te rodbine, toda to ji ni motilo, da ni pozvala na telefon starega Armourja v njegovi bančni palači. Imela je malo upanja, da ga dobi v soboto popoldan in naravnost začudila se je, ko je dobila zvezo z njim.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na Kurešček
vsi avtomobili v nedeljo 23. oktobra ob 8. uri zjutraj izpred Mestnega doma. Prijave telefon 36-98.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekovski pomočnik dobi službo. — Prednost z osebnimi odjemalci. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Frizerko

dobro moč, nastop takoj, isče salona Izabela, Pod Trančo 2.

Zaupnike

sprejme za solidno ljudsko zavarovanje vseh krajev domačih zavod. Upokojenci imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Marjivna trajno eksistencija«.

Gospodično

s perfektnim znanjem nemščine, iz boljše rodbine, ki bi lahko bila tudi v pomoč pri učenju, isčem k dvema deklicama v starosti od 9 do 7 let. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Frizerko in pomočnika

sprejemam takoj. Slavko Saracinec, Jesenice, Obrtniška štev. 14.

Kleparski

in vodovodno instalacijski pomočnik, dobi takoj stalno službo. Avgust Štok, Celje, Aškerčeva 8.

Frizerko

prvo vrsto moč, inteligentno, z večletno prakso, katera je zmožna voditi samostojno boljši salon, isčem. Plača do 1000 din in oskrbi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dekle

za vsa hišna dela, sprejme Kralj, Trbovlje.

Službe isče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Absolventka

mestnega trgovskega tečaja, dobra strojeopiska in stenografinja, prosi zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marjivna in zanesljivost«.

Mlado dekle

isče mesto natačnice. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Pošte«.

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgov. zastopnika

proti proviziji, ki je uveden pri manufakturnih trgovcih, sprejme podjetje, ki se ni zastopano v dravski banovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tekstil«.

Sadje

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Štaterska jabolka

sotirana, najboljših sort — ima na zalogi po dnevnih cenah Kmetijska družba, z. z. o. z. v Ljubljani, Novi trg 3.

Med mestom in deželo

posreduje »Jutrovo« mali oglasi

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo

s prikliko do 1000 ccm, starejši model, dobro ohranjen kupim. Prednost »Harley Davidson« in dobre gume. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Odplačevanje«.

Les

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bukove deske

Zamane ali nečezane, debelina 80 in 90 mm kupim. Ponuditi na »Export«-le, Ljubljana, Tyrševa 15.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Deteljni odpadki

zmljet, so najboljšo močno krmlilo za gove do 100 kg govin. Tudi filozofne odpadke nudimo po 90 din. Sever & Komp., Ljubljana.

»Kraljeve« pečice

ki se naloži le enkrat dnevno, potem pa gon ves dan se dobi v vseh velikostih pri A. SEMENIČ na drug. železnica, Ljubljana, Miklošičeva c. 15, telef. 48-67.

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lutovo peč

večjo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lutze«.

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zvočni kino

potovalni, isčemo. Eventualno vzamemo zvočno aparaturo v najem. Ponudbe pod »Zvočni«- »Sporazumno delo« na ogl. odd. Jutra.

Klišeje

ENO IN VEČERJNE JUGOGRAFIKA. V. Jutra, nov. 23.

Oglas licitacije

Osrednji urad za zavarovanje delavcev bo imel v svojih službenih prostorih v Zagrebu na dan 10. novembra 1933. l. ob 11. uri prvo javno ofertalno licitacijo za oddajo stavbenih del za adaptacijo prostorov okolišnega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

Ponudbe je oddati najkasneje do tega roka v zapечатeni kuverti z navedbo: »Ponuda graditeljskih radova za adaptacijo Okružnog urada« za osiguranje radnika v Zagrebu.

Obenem s ponudbo je treba položiti kavejlo po odredbah pogojev licitacije. Brzojavne, zakasnele ali ne po predpisu sestavljene ponudbe se ne bodo vzele v poštev.

Predloge za sestavljanje ponudb je možno dobiti vsak delavnik pri tehničnem odseku osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, soba 418, za časa uradnih ur, proti vplačilu din 100.—.

V Zagrebu, dne 14. oktobra 1933.

Štev. 51.661-1933.

OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V ZAGREBU

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Weekend hišico

ali vilo na Gorenškem v bližini železnice, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Weekend«- »gotovina«.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Štirisobno stanovanje

v prvem nadstropju, in tri-sobno v mansardi, ves najmodernejši komfort, centralna kurjava, oddam v novi stavbi Gorčičar, Sv. Petra cesta 29.

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

(event. s kabineto) v bližini Vrtače, isče solidna stanovanja (dve osebi) za 1. novembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točnost«.

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zlat obsek

za uro se je izgubil. Najditej na gl. odd. Jutra, nagradi v ogl. odd. Jutra.

Izgubljeno - nagrada

Kolesar v sivi obleki, ki je pobral mojo rdečo aktovko, ki mi je padla iz avta, naprosi kavarno Evrope, kar so videli 4 ljudje, ki so ga natanko opisali, je naprosen da v izogib posledic stopi takoj v menoj v zvezo.

Klišeje

ENO IN VEČERJNE JUGOGRAFIKA. V. Jutra, nov. 23.

ZAHVALA

Za dokaze iskrenega sočustvovanja povodom tragične smrti našega dobrega soproga in očeta, gospoda

KNEZA IVANA

POL DETK. V POKOJU

izrekamo tem potom svoje najlepše zahvale: sokolski četi v Poljanah, odposlanstvu sosednih sok. čet, prečastiti duhovščini, gasilskemu društvu v Peklu, pevskemu zboru, profesorju gosp. Milaču Simonu ter dijakom njegovega razreda, šolski mladini, darovateljem cvetja in vencev ter udeležencem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo pa izrekamo podstarosti sok. čete v Poljanah g. Hericu Francu, za njegovo vsestransko prizadevanje, s katerim je prizadetim olajšal težko bol, starosti g. Kovaču Francu za ganljivi govor, kakor tudi vsem ostalim članom sokolske čete za njihovo požrtvovalno delo.

POLJČANE, dne 19. oktobra 1933.

ZALUJOČA ŽENA IN OTROCI

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stalna vodna moč

na razpolago. Interesente isče. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Jutri vsi na loterijo

rejecev malih živali

Na vrtu restavracije Novi svet

bodo ob 3. uri popoldne: 3. motorna kolesa, 20 koles, 2 živalna stroja, 2 radio aparata, spalnica, kuhinja, harmonika, fotoparar itd. td. skupaj 400 din! Nekaj srečk je še na razpolago v trafikah.

NEPREMOČLJIVE

HUBERTUSE, TRENČKOTE, vse vrste dežne plašče, obleke i. t. d. Najboljši nakup

Presker,

Sv. Petra c. 14.

Prvovrstni trboveljski

PREMOG brez prahu, koks, suha drva nudi

I. Pogačnik,